

# **Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2008**



**Helsinki 2009**

K 16/2009 vp

**Eduskunnan  
kirjaston kertomus  
vuodelta 2008**



**Helsinki 2009**

ISSN 0437-2328

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2009

## Eduskunnalle

Eduskunnan kirjastosta annetun lain (717/2000) 3 §:n mukaisesti Eduskunnan kirjaston hallitus antaa kunnioittavasti eduskunnalle oheisen kertomuksen

Eduskunnan kirjaston hoidosta ja toiminnasta vuonna 2008. Kertomuksen on laatinut Eduskunnan kirjaston johtaja Sari Pajula.

Helsingissä toukokuun 3. päivänä 2009

Eduskunnan kirjaston hallituksen puolesta:

Erkki Tuomioja

*Eduskunnan kirjaston hallituksen  
puheenjohtaja*

Sari Pajula

*Eduskunnan kirjaston johtaja*



## Sisältö

1 Kirjaston hallitus .....	7	7 Kansainvälinen toiminta .....	28
2 Eduskunnan kirjaston johtajan katsaus toimintaan .....	8	8 Näyttelyt .....	29
3 Palvelut .....	9	9 Henkilöstö 2008 .....	30
4 Kokoelmatyö .....	16	Liite 1: Julkaisut 2008 .....	32
5 Eduskunnan arkisto .....	19	Liite 2: Kirjaston henkilöstö 31.12.2008 .....	34
6 Toiminta Eduskunnan kirjaston asiantuntijuusalueilla .....	23	Liite 3: Ulkomaiset vaihtosuhteet vuonna 2008 .....	36



# 1 Kirjaston hallitus

## Kirjaston hallitus vuonna 2008

Kirjaston hallituksen kokoonpano 1.1.–31.12.2008

### Jäsenet

Tuomioja, Erkki, VTT, ekonomi, kansanedustaja, hallituksen puheenjohtaja  
 Vahasalo, Raija, KM, rehtori, kansanedustaja, hallituksen varapuheenjohtaja  
 Heinonen, Timo, KM, opettaja, kansanedustaja  
 Kankaanniemi, Toimi, sosionomi, kansanedustaja  
 Kerola Inkeri, opettaja, kansanedustaja  
 Erkkilä, Päivi, HuK, informaatikko

### Asiantuntijajäsenet

Forsman, Maria, VTT, valtiotieteet  
 Kumpula, Anne, OTT, professori, oikeustieteet  
 Paavilainen, Marika, OTK, hallitussihteeri

### Varajäsenet

Karhuvaara, Arja, fysioterapeuttiyrittäjä, kansanedustaja  
 Lauslahti, Sanna, HTT, KTM, kansanedustaja  
 Lipponen, Päivi, FT, historianopettaja, kansanedustaja  
 Palm, Sari, KM, erityisluokanopettaja, kansanedustaja  
 Rehula, Juha, sosionomi, kansanedustaja

### Asiantuntijavarajäsenet

Grönlund, Kimmo, PD, dosentti  
 Letto-Vanamo, Pia, OTT, dosentti  
 Peltonen, Irja, VTK, tietopalvelupäällikkö  
 Koski, Sari, YTM, tietoasiantuntija

Kirjaston hallitus on kokoontunut vuoden aikana 6 kertaa: 20.2.2008, 13.3.2008, 11.6.2008, 1.10.2008, 12.11.2008 ja 17.12.2008



## 2 Eduskunnan kirjaston johtajan katsaus toimintaan

Kertomusvuoden alussa eduskunnan kansliassa käynnistynyt eduskunnan hallinnon kehittämisprojekti (HALKE) kireine aikatauluineen työllisti kirjaston johtoa koko vuoden. Projektin aikana tehtiin kirjastosta palvelukuvaukset, prosessikuvaukset, arvioitiin resurssien käyttöä ja verrattiin toimintaa kotimaisiin kirjastoihin ja pohjoismaisiin parlamenttikirjastoihin. Tosiasioihin perustuvaan kustannus-hyötyanalyysiin eivät aikataulu ja muut käytössä olevat resurssit antaneet mahdollisuutta.

Syksyllä 2008 käynnistetty HALKE:n Tietopalvelu- ja kirjasto -työryhmä ei päätenyt yhteiseen näkemykseen siitä, kuinka eduskunnan ulkoisen tiedon hallinnan palvelut tulisi organisoida. Kirjastoa kritisoitiin HALKE:n kuluessa eduskunnan ulkopuolisille asiakkaille tarjotun palvelun määrästä ja liian korkeasta laadusta. Kirjaston hallituksen selvä kanta on ollut, että kirjaston ulkopuolisille asiakkaille tarjoamat palvelut ovat tarkoituksenmukaisia.

Kirjaston kertomusvuonna tekemässä asiakaskyselyssä niin sisäiset kuin ulkoiset asiakkaat olivat valtaosin erittäin tyytyväisiä kirjaston palveluihin. Kirjaston ulkopuolisten palvelujen mitoittamisen tueksi tarvitaan edelleen perusteellista keskustelua siitä, mitä eduskunnan kanslian tärkein arvo, demokratian tukeminen, käytännössä tarkoittaa.

Kirjaston tietopalvelun suuntautuminen palvelemaan eduskunnan ulkopuolisia asiakkaita johtuu tieto- ja viestintäyksikön alkuaikoina sisäisen tietopalvelun ja kirjaston tietopalvelun välillä tehdystä työnjaosta. Sen toivottiin vähentävän päällekkäistä työtä ja helpottavan eduskunta-asiakkaiden tietoisuutta siitä, mihin he ensisijaisesti voivat ottaa yhteyttä, kun tarvitsevat apua tiedon-

haussa. Kirjaston kannalta ratkaisu on johtanut kirjaston henkilökunnan osaamisen vajaakäyttöön ja kirjaston työn näkyvyyden huonontumiseen eduskunnan sisällä.

Kirjastossa jatkettiin kertomusvuonna kokoelmien evaluointia ja karsintaa, mikä tuloksena kokoelmista saatiin poistettua lähes 10 000 monografiaa ja yli 3 000 kausijulkaisu vuosikertaa. Evaluointi- ja karsimistahtia on tarkoitus kiristää entisestään kun kirjastorakennuksen peruskorjaus lähestyy.

Kertomusvuonna kirjaston käyttö ei ole suinkaan laskenut vaan tiedonhakutoimeksiantojen määrä jopa kasvoi viidenneksellä. Lainausta (ilman kirjojen uusintalainaukset tarkasteltuna) on pysynyt lähes samalla tasolla viimeisen kymmenen vuoden ajan. Kymmenen vuotta sitten lainaus puolittui aikaisempiin vuosiin verrattuna, osittain neljä vuotta aikaisemmin alkaneen valtiopäiväasiakirjojen internetjulkaisun vuoksi. Eduskunnan käyttöön hankitun elektronisen aineiston käyttö kasvaa pikkuhiljaa ja sen markkinointiin on panostettava edelleen.

Kertomusvuonna valmistui kansliassa kaksi suurta hanketta, joissa kirjastolla oli vetovastuu: eduskuntasanasto, joka julkaisiin verkossa loppusyksystä sekä kuvienhallintajärjestelmä, joka julkaistiin syyskuussa eduskunnan intranetissä (FAKTA) ja vuoden 2009 puolella myös internetissä.

Esteettömän käytön edellytyksiä parannettiin paitsi eduskunnan internetsivuilla myös hankkimalla kirjaston tiloihin esteettöntä käyttöä tukeva työasema.

Halke toi kaivattuja parannuksia kanslian suunnittelujärjestelmään, jota tulee kehittää edelleen. Kirjasto tulee jatkamaan strategia-työtään ja pyrkii reagoimaan toimintaympäristönsä muutoksiin entistä nopeammin.

### 3 Palvelut

Lainaus 31.12.2008 .....	108 120
Lainaus palvelutiskiltä .....	32 930 lainaa, joista
kotilainoina .....	20 556
lukusalilainoina .....	1 976
kaukolainoina .....	3 990
elektronisina dokumentteina välitettiin ...	6 408
Lainojen uusintoja .....	75 190
lainojen uusinta palvelutiskiltä .....	18 483
Tiedonhakuja.....	5 512 toimeksiantoa
Tiedonhallintakoulutusta.....	1 657 henkilölle
Tiedonhallintakoulutusta yhteensä tuntia...	157 oppituntia
joista eduskunnalle.....	28 oppituntia
Kirjaston yleisesittelyjä .....	47 tilaisuutta
Aukiolotunteja viikossa .....	57 tuntia
Aukiolopäiviä vuodessa .....	275 päivää

Kirjaston tarjoamat neuvonta-, lainaus-, tieto- ja kaukopalvelu olivat aktiivisessa paikalliskäytössä. Kirjastotilassa käytettäviä paikallisresursseja ovat muun muassa käsikirjaston hakuteokset, aikakauslehdet, lukusali ja erilaiset tekniset apuvälineet, kuten mikrofilmien lukulaitteet, asiakastietokoneet ja tulostimet. Kirjaston aukioloaika myös iltaisin ja lauantaisin mahdollistaa kirjaston ja arkiston paikallisresurssien tuloksekkaan hyödyntämisen kaikissa kansalaisten ja tutkijoiden tiedontarpeissa.

Kirjaston kävijämäärä oli 133 625. Se nousi kertomusvuonna yli 2 000:lla vuoteen 2007 verrattuna. Kirjaston aukiolopäivien määrä vaihtelee hieman vuosittain joten jää nähtäväksi, onko kävijämäärien nousu tästä johtuva tilapäinen vai pysyväisluonteisempi ilmiö.

Kertomusvuonna kirjasto asetti asiakkaiden käyttöön esteettömän työpisteen, jonka kalusteet ja tietokone ohjelmistoineen on suunniteltu erityisesti liikunta- ja näkörajoitteisia varten. Esteettömän työpisteen suunnittelussa käytettiin mm. Näkövammaisten

Keskusliitto ry:n ja Kynnys ry:n asiantuntemusta.

Lainausmäärät ovat nousseet: uusinnat mukaan laskien lainoja oli 108 120. Lainoista noin 15 % annettiin eduskuntaan. Yhteistyötä perintätoimiston kanssa jatkettiin palautumattomien lainojen karhunnassa edelleen. Tämä on nopeuttanut aineiston kiertoa.

Uusia kirjastokortteja asiakkaille tehtiin 865 kappaletta. Kirjaston kokonaislainaajamäärä oli kertomusvuoden lopulla 26 852, joista aktiivilainajia oli 3 394 eli noin 13 %.

Kirjaston kaukopalvelutoimitusten määrä laski hieman: kertomusvuonna hoidettiin 3 990 kaukopalvelutoimeksiantoa, joka on viitisenkymmentä toimeksiantoa vähemmän kuin vuonna 2007. Kaukopalvelun keskeisiin asiakasryhmä ovat edelleen kansanedustajat ja heidän avustajansa sekä eduskunnan virkamiehet. Eduskunnan kirjaston 1 771:stä muihin kirjastoihin lähettämistä lainapyynnöistä 78 % eli 1 397 kappaletta oli kansanedustajien tai eduskunnan virkamiesten te-

kemiä. Vuonna 2007 vastaava suhdeluku oli 76 %. Kaukopalvelu ulkomaisten kirjastojen kanssa laski jonkin verran: kaukolainatilauksia ulkomaille tehtiin 480 kappaletta ja ulkomaille lähetettiin 58 kaukolainaa. Muista kirjastoista tuli yhteensä 2 219 toimeksiantoa, joista 2 103 pystyttiin täyttämään eli tilattu aineisto toimitettiin joko lainana tai jäljenteenä.

Kirjaston tutkijainsalin yksitoista vähintään liseniaattitasoisen tutkimuksen tekemiseen tarkoitettua tutkijainpaikkaa olivat koko vuoden tehokkaassa käytössä. Lähes kaikille halukkaille tutkijoille voitiin tarjota ainakin osa-aikainen paikka. Vuosittaisessa tutkijainsalin tutkijoiden aiheiden esittelytilaisuudessa "Tiedettä kirjastossa" eduskuntalaisille valotettiin tällä kertaa väitöskirjaston tutkimuksia eri puolueorganisaatioiden painotuseroista 1990-luvun loppupuoliskon EMU-politiikkakannoissa, oikeudellisesta yhteistyöstä Venäjän kanssa sekä henkilötietojen yksityisyyden eroista EU:ssa ja eräissä sen ulkopuolisissa maissa.

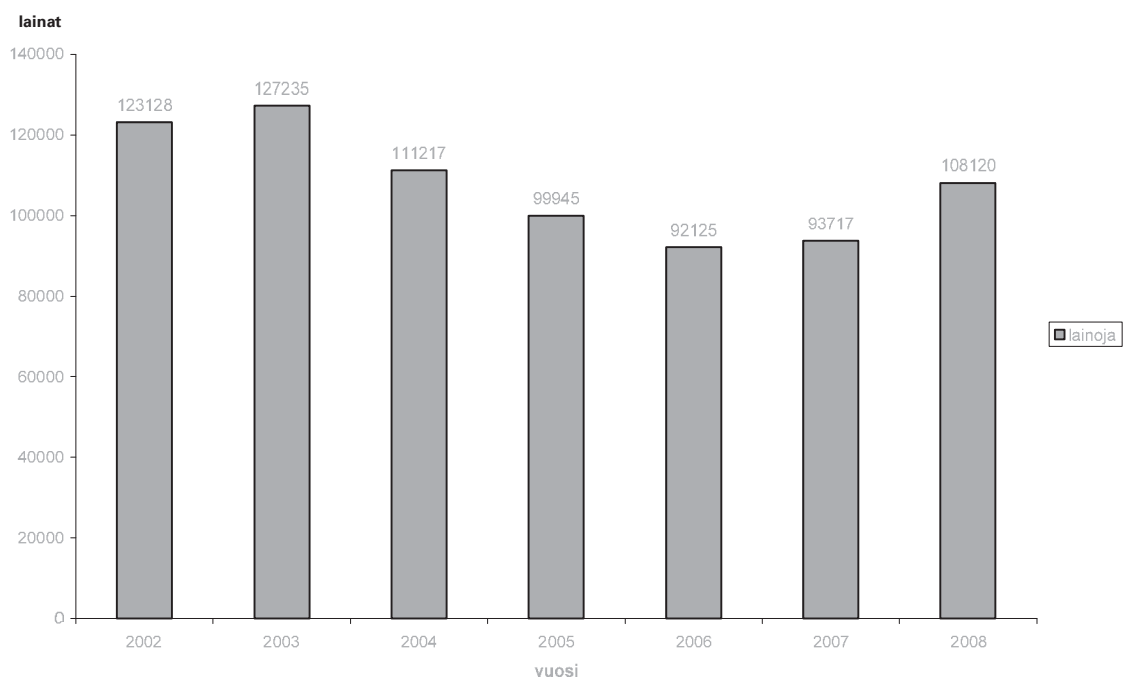
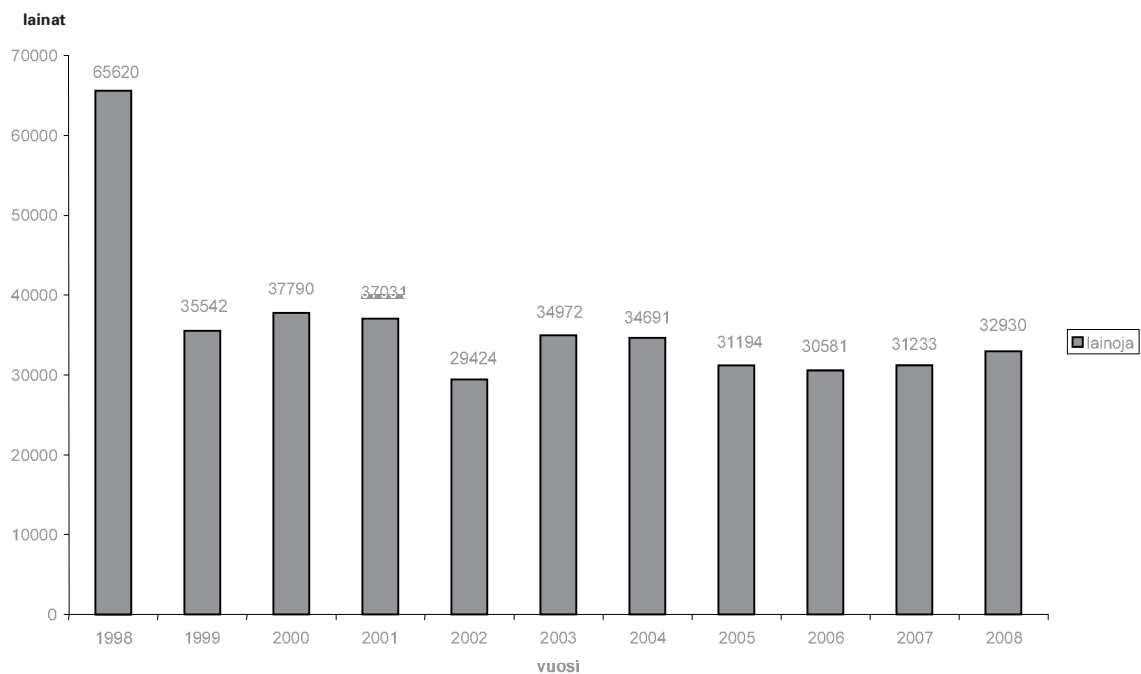
Kertomusvuonna Eduskunnan kirjasto, eduskunnan sisäinen tietopalvelu ja Ulkopoliittisen instituutin (UPI) kirjasto tiivistivät yhteistyötään. Yhteistyökokouksissa keskusteltiin ja sovittiin päällekkäisyyksien välttämiseksi elektronisten tietoresurssien hankinnoista ja käytöstä.

Kirjaston verkkosivujen selainkäytöstä saatiin ensimmäistä kertaa koko vuoden ajalta tilastoja uudella Web Trends Smart Source -tilastointitavalla. Tilastointitapa otettiin käyttöön kesken vuotta 2007 kirjaston verkkosivu-uudistuksen jälkeen, joten vuoden 2007 kokonaisluvut perustuvat arvioon osavuoden tilastoinnin perusteella. Tämä tapa mittaa paremmin oikeita käyttäjiä kuin palvelimien lokitietoihin pohjautuvat tilastointitavat. Kirjaston verkkosivuilla vierailtiin yhteensä 93 370 kertaa, kasvua oli 21 % edellisvuodesta. Huippukuukaudet oli-

vat huhtikuu ja lokakuu, hiljaisin kuukausi oli heinäkuu. Kävijöitä oli yhteensä 47 688, joista ulkomaisia 25 %. Kävijöistä 9 000 oli sellaisia, jotka vierailivat sivuilla useamman kerran. Eduskunnan verkosta kirjaston sivustolle tulleita vierailuja oli n. 12 700 eli 14 % kaikista vierailuista. Käynneistä 40 % tehtiin suoraan kirjaston osoitteeseen.

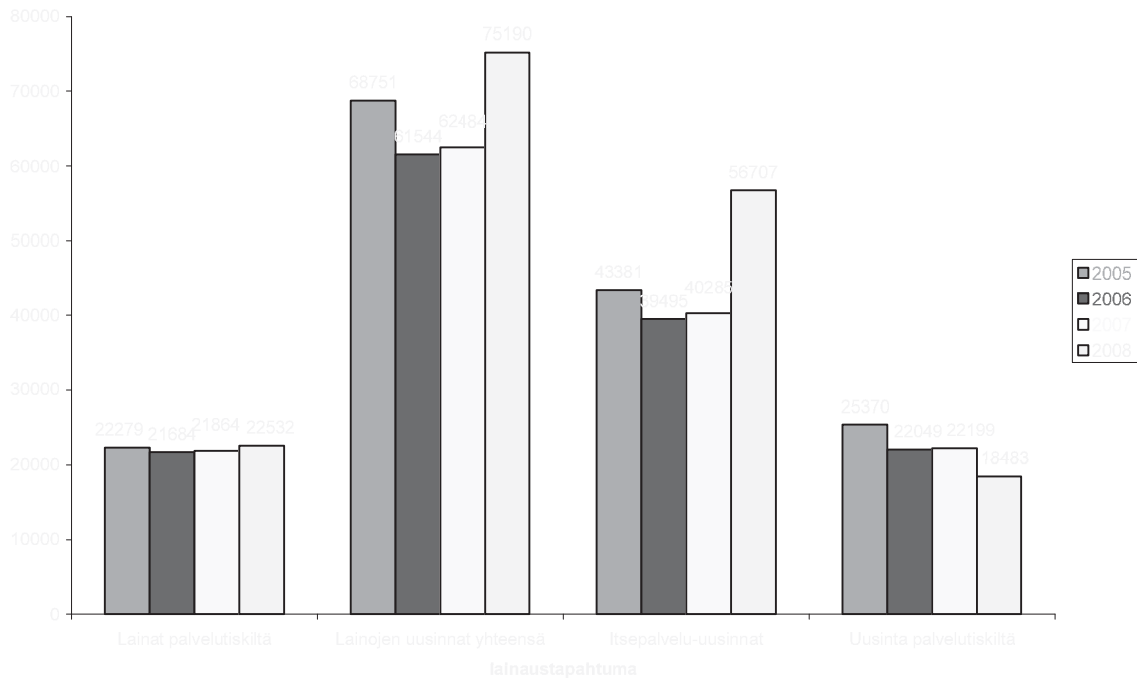
Kirjaston kaikkien käyttöön tarjoamien verkkojulkaisujen käytön seuranta ei edelleenkaan ollut mahdollista, sillä tiedontuottajat ovat erilaisia ja tiedonhakuohjelmistot poikkeavat toisistaan. Kaikkien verkkojulkaisujen käyttö näyttää selvästi kasvaneen: NetMot-sanakirjastosta tehtiin kertomusvuonna kahdeksassa kuukaudessa 102 036 hakua, koko vuoden 2007 aikana hakuja tehtiin 132 481. Mediearkivet-tietokannasta tehtiin 292 latausta kymmenessä kuukaudessa, koko edellisvuonna latauksia tehtiin 374 ja WSOY:n Yritys-, juridiikkaonline -tietokannoista tehtiin 620 hakua kymmenessä kuukaudessa, vuonna 2007 hakuja oli 731. Yhteydenottoja WSOY tietokantoihin oli 9 573. Encyclopedia Britannica online -julkaisusta tulostettiin 308 artikkelia, vuonna 2007 vain 102. EBSCO-tietokannoista tehtiin 2 231 hakua, edellisvuonna 1 820; artikkeleita ladattiin 773 kertaa, edellisvuonna 488 kertaa. Kansallisbibliografiasta ladattiin 412 artikkelia, vuonna 2007 latauksia oli 119.

Kertomusvuonna kirjaston henkilökunnan antamaan koulutukseen osallistui kaikkiaan 1 657 henkilöä. Luku sisältää kaikki tilaisuudet, yhteensä 157 kappaletta, joissa kirjaston henkilökuntaa on ollut kouluttajana. Kirjaston omissa tiloissaan tarjoamien koulutustilaisuuksien lisäksi henkilökuntaa osallistui erikoisalojensa luennoitsijoina lukuisiin muiden järjestämiin tilaisuuksiin, mm. Hallinnon kehittämiskeskuksessa, kirjastoalan järjestöissä, Lakimiesliiton koulutuskeskuksessa ja ministeriöissä.

**Lainat (sis. uusinnat) 2002–2008****Lainat 1998–2008**

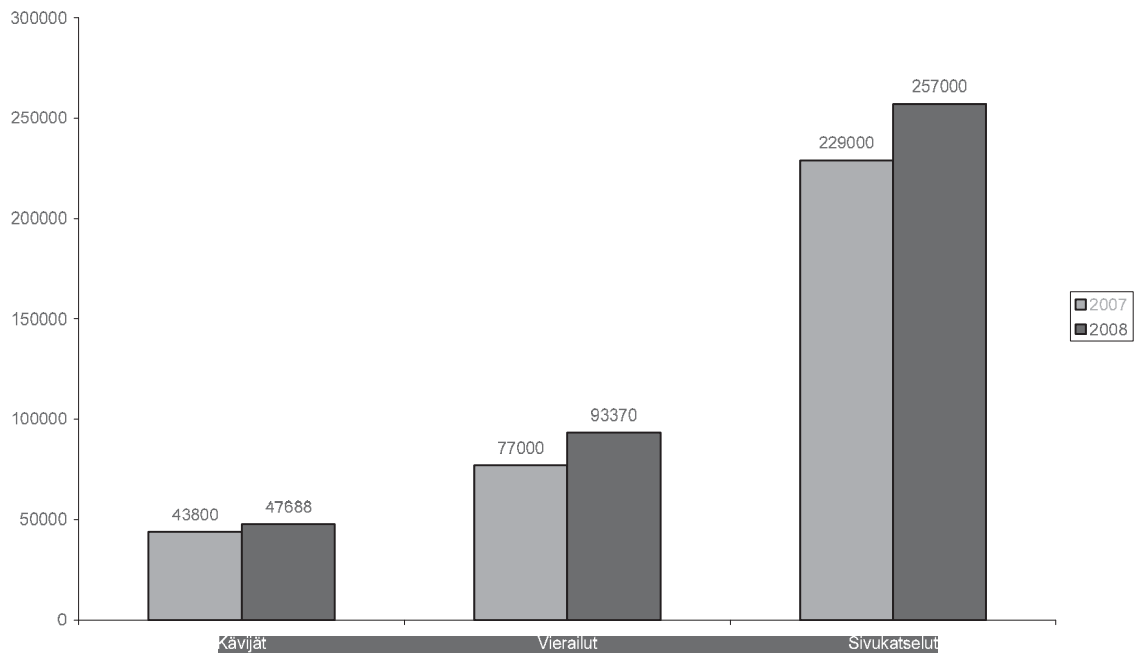
### Lainat ja lainojen uusinnat 2005–2008

lainamäärät



### Kirjaston www-sivujen kävijämäärät 2007–2008

määrä



Kaikille asiakkaille suunnattua avointa asiakaskoulutusta jatkettiin kirjaston erityisalojen sähköisten tiedonlähteiden sisällöstä ja käytöstä. Syyskaudella koulutusta tarjottiin kokeiluluontoisesti myös ilta-aikaan, mutta iltatilaisuuksien osallistujamäärät jäivät vähäisiksi. Iltakoulutuksen jatkamiselle ei siten näyttäisi olevan tarvetta. Kaikkiaan 17 avoimeen koulutustilaisuuteen osallistui yhteensä 147 henkilöä, vuonna 2007 osallistujia oli 129. Lisäystä oli 14 %. Kiinnostavimmat aiheet osallistujamäärän perusteella olivat edelleen valtiopäiväasioiden hakupalvelut eduskunnan verkkosivuilla, Finlex-tietokanta ja muut säädöslähteet sekä Euroopan unionin tiedonlähteet. Avoimien koulutustilaisuuksien osallistujista valtaosa työskenteli erilaisissa kirjastoissa, ministeriöissä tai valtionhallinnossa, mukana oli myös yritysten edustajia ja tutkijoita.

Eduskuntaan suuntautuneessa tiedonhallinnan koulutuksessa kirjasto totuttuun tapaan teki yhteistyötä eduskunnan sisäisen tietopalvelun kanssa. Yhdessä järjestettiin 14 koulutustilaisuutta, joihin osallistui kaikkiaan 80 eduskunnan virkamiestä, kansanedustajaa ja heidän avustajaansa. Muutamia henkilöitä opastettiin yksittäin heidän työhuoneissaan. Lisäksi koulutettiin englanniksi keväällä Ulkopoliittisen instituutin henkilökuntaa neljässä sen tutkijoiden tarpeisiin räätälöidystä tilaisuudesta. Eduskunnan uusille työntekijöille ja uusille avustajille järjestettiin kirjaston esittelytilaisuuksia ja Eduskunnan kirjastoa esiteltiin UPI:laisille henkilökuntakokouksen yhteydessä.

Informaatiotutkimuksen yhdistyksen kanssa Eduskunnan kirjasto järjesti tietovarantopoliittikkaa käsittelevän seminaarin toukokuussa. Seminaarissa pohdittiin mm. kuinka julkiseen informaatioon suhtaudutaan, pitäisikö se nähdä kauppatavarana vai julkishyödykkeenä sekä miten julkisesta in-

formaatiosta tehtäisiin mahdollisimman helposti lähestyttävää ja ymmärrettävää. Aihetta lähestyttiin juridisen tiedon, terveystiedon sekä paikkatiedon näkökulmista.

Kirjastoon tutustui 47 erilaista ryhmää. Näissä esittelyissä yhteensä 518 henkilöä sai tietoa kirjaston kokoelmista, niiden erityispiirteistä sekä kirjaston tarjoamista palveluista ja niiden käytöstä. Kymmenen ryhmistä oli vieraskielisiä eduskunnan vieraita tai kirjastoalalla työskenteleviä henkilöitä.

Tietopalvelutyössä jatkettiin eduskunnan ulkopuolelta tulevien asiakkaiden palvelamista. Tiedonhakutoimeksiantojen kokonaismäärä nousi edellisvuodesta noin tuhannella haulilla ollen kertomusvuonna 5 512. Tavoitteena on opastaa asiakkaita käyttämään itse verkkotiedonlähteitä ja etsimään sitä kautta tietoa. Sovitun työnjaon perusteella kirjaston tietopalvelu palvelee ensisijaisesti ulkopuolisia asiakkaita; eduskunnan piiristä vain eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia ja Valtiontalouden tarkastusvirasto käyttävät kirjaston tietopalvelua. Niiltä tuli yhteensä 550 toimeksiantoa, joka oli 13 % kaikista tiedonhauista.

Eduskunnan ulkopuolisten asiakkaiden toimeksiantoja oli 4 125, eli 84 % tiedonhakujen kokonaismäärästä. Tietopalvelupäivystyspisteen toimeksiannoista valtaosa, 44 % vastaanotettiin puhelimitse, 24 % käytti sähköpostia, ja runsas 1 % kysymyksistä tuli valtakunnallisen sähköisen Kysy kirjastonhoitajalta -palvelun kautta. Vain vajaa neljännes, 24 % asiakkaista oli kirjaston paikalliskäyttäjiä.

Toimeksiantojen määrästä päivystyksessä 7,5 % vaati vähintään tunnin selvitystyön, osa kysymyksistä, mm. valtioneuvoston säädösvalmistelun tietotukeen liittyvät maakohdattaiset selvitykset veivät aikaa useitakin päiviä. Lukumääräisesti eniten kysymyksistä oli nopeasti vastattavia; 63 %:iin kysymyksistä pystyttiin vastaamaan alle 15 minuutin selvi-

tystyöllä, hiukan alle 30 %:ssa p.o. vastaamiseen kului aikaa 15 minuutista tuntiin.

Toimeksiannot käsittelivät lähes yhtä paljon kaikkia kirjaston kolmea erityisalaa. Usein sama kysymys koski useampaa kirjaston erityisalaa ja vastaamisessa käytettiin eri alojen lähteitä. Viiden kuukauden otannassa todettiin 39 %:n kysymyksistä liittyvän eduskuntatietoon, 44 % oikeudelliseen tietoon ja 40 % yhteiskunnalliseen tietoon. Eduskunnan kirjasto osallistui aktiivisesti valtioneuvoston Säädösvalmistelun tietotukihankkeeseen. Kirjasto selvitti lainsäädännön tilannetta ja valmistelua muissa maissa viiden eri ministeriön kahdeksaa lainsäädäntöhanketta varten. Suurin osa ministeriöiden tietopalveluista tukeutuu Eduskunnan kirjaston asiantuntemukseen erityisesti kansainvälisen oikeusvertailevan aineiston hankinnassa. Lisäksi Eduskunnan kirjastolla on käytettävissään laajat lähteet, kielitaitoa ja juridista asiantuntemusta laajemmin kuin ministeriöiden tietopalveluilla. Myös valtioneuvoston intranetin Senaattorin Säädösvalmisteluosion tiedonhankinta -sivun ja Oikeudelliset tiedonlähteet -linkkikokoelman laatimiseen Eduskunnan kirjasto antoi apua ministeriöiden tietopalveluille.

Asiakaspalvelua ja tiedonlähde- ja laite-neuvontaa annettiin tietopalvelun lisäksi neuvonta- ja arkistopalvelun asiakaspisteessä yhteensä 5 341 toimeksiantoa sekä eduskunnan kansalaisinfossa, jonka tarjoamien kansalaispalvelujen tuottamiseen kirjasto osallistui entiseen tapaan yhteistyössä eduskuntatiedotuksen kanssa. Neuvontaa ja opastusta annettiin pääosin eduskunnan ulkoisille asiakkaille, joita oli n. 90 % kaikista asiakkaista.

Kirjaston kokoelmiin otettava aineisto sisällönkuvaillaan Selma-tietokantaan kirjaston ylläpitämällä asiasanastolla. Sanastossa on noin 4 000 asiasanaa oikeudellisen tiedon, yhteiskuntatiedon ja eduskuntatiedon alal-

ta. Asiasanasto on käytössä verkon kautta ja sen avulla on mahdollista tehdä aiheenmukaisia tiedonhakuja kirjaston kokoelmatietokannasta Selmasta. Asiasanaston ruotsin- ja englanninkielisten käyttöliittymien avulla voivat myös ruotsia ja englantia käyttävät asiakkaat tehdä aiheenmukaisia tiedonhakuja. Kertomusvuoden aikana asiasanastoa ylläpidettiin ottamalla uusia asiasanoja ja poistamalla vanhentuneita asiasanoja. Kirjastossa sisällönkuvailuun ja asiasanaston ylläpitoon osallistuu eri palvelukokonaisuuksista osa-aikaisesti 14 henkilöä, joilla on kiinteä yhteys aineiston hankintaan, tietopalveluun ja neuvontaan.

Kotimaisen oikeudellisen aineiston bibliografiaan lisättiin 1 076 artikkelia. Bibliografia sisältää Suomessa ilmestyneitä, suomalaisten kirjoittamia tai Suomea koskevia oikeustieteellisiä artikkeleita ja kirjoja vuodesta 1982 lähtien yhteensä 37 192 kappaletta. Valtaosa aineistosta on suomenkielistä, mutta joukossa on myös mm. ruotsin- ja englanninkielistä aineistoa.

Eduskunnan kirjasto toteutti käyttäjäkyselyn keväällä 2008. Kyselyn tulokset osoittavat, että asiakkaat ovat erityisen tyytyväisiä kirjaston asiakaspalvelun yleiseen laatuun sekä henkilökunnan asiantuntemukseen ja luotettavuuteen. Kehitettävää kirjastolla on erityisesti aineistologistiikassa, etenkin varatun aineiston käyttöön saamisessa sekä yleisessä tiedottamisessa.

Kyselyyn saatiin 535 vastausta, mikä on yli kaksinkertainen määrä vuonna 2006 toteutettuun käyttäjäkyselyyn verrattuna. Vastajista 70 % oli eduskunnan ulkopuolisia ja 30 % eduskunnan sisäisiä asiakkaita. Naisia vastaajista oli 56 % ja miehiä 44 %. Vastajien ikäjakauma oli tasainen 18–65 -vuotiaiden ikäryhmissä.

Erityisen tyytyväisiä kirjaston palveluihin ovat eduskunnan sisäiset asiakkaat: kansanedustajat avustajineen sekä eduskunnan

virkamiehet. Sisäiset asiakkaat käyttivät ulkoisia asiakkaita aktiivisemmin kirjaston kaukopalvelua ja tekivät uuden aineiston hankintaehdotuksia. He hakivat kirjastosta etenkin yhteiskuntaan ja politiikkaan liittyvää tietoa; toki myös oikeudellisen tiedon ja eduskuntaa koskevan tiedon kokoelmia käytettiin aktiivisesti. Sisäiset asiakkaat olivat ulkoisia asiakkaita tyytyväisempiä myös arkistoaineiston löytyvyyteen. Kirjaston verkkosivu-uudistus näkyy myös kyselytuloksissa: tietojen löydettävyys on parantunut verrattuna vuonna 2006 toteutetun käyttäjäkyselyn tuloksiin.

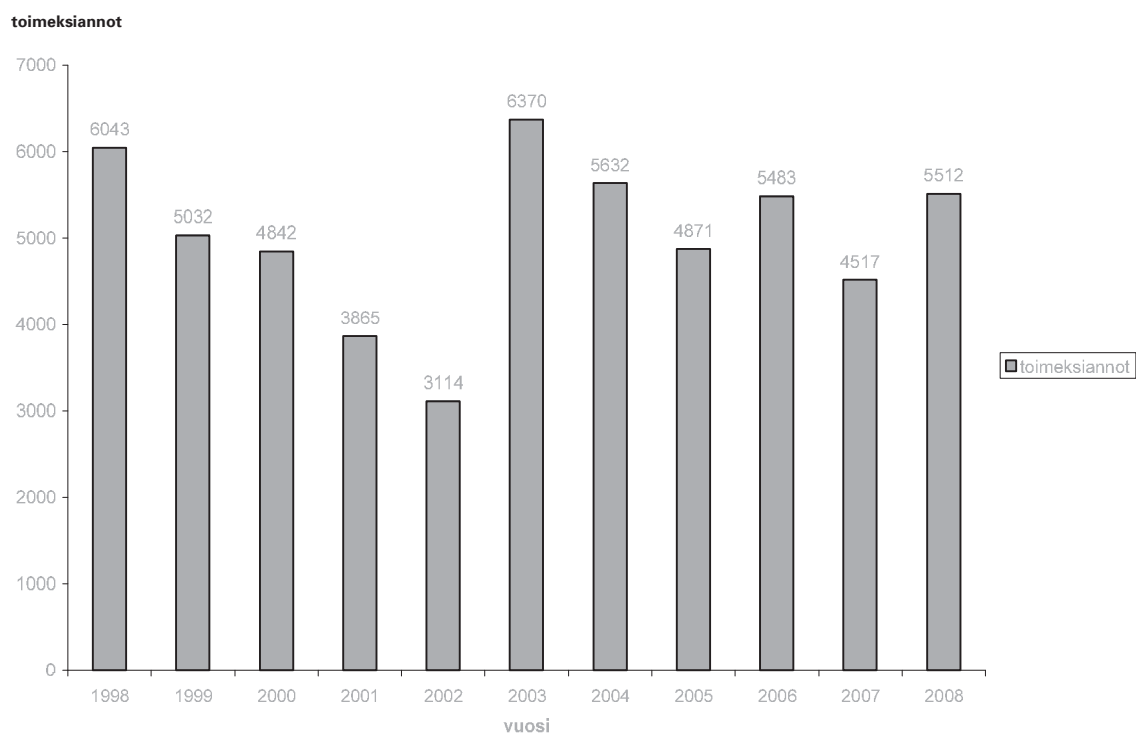
Vastaajat olivat kohtuullisen tyytyväisiä kirjaston kokoelmiin sekä SELMA-kokoelmatietokannan helppokäyttöisyyteen. Tiloihin liittyvissä kysymyksissä nousi esil-

le muun muassa asiakkaiden taukotilan ja kirjaston ilmaston kehittäminen. Useat vastaajat kertoivat tarvitsevansa kirjastossa sekä hiljaisen työskentelyn tiloja että ryhmätyötiloja.

Kyselytulosten perusteella kirjaston tulee vastaisuudessa kiinnittää erityistä huomiota elektroniseen aineistoon: tietoisuus aineiston olemassaolosta on vähäistä, eikä sen löytyvyyttä pidetä kovin hyvänä.

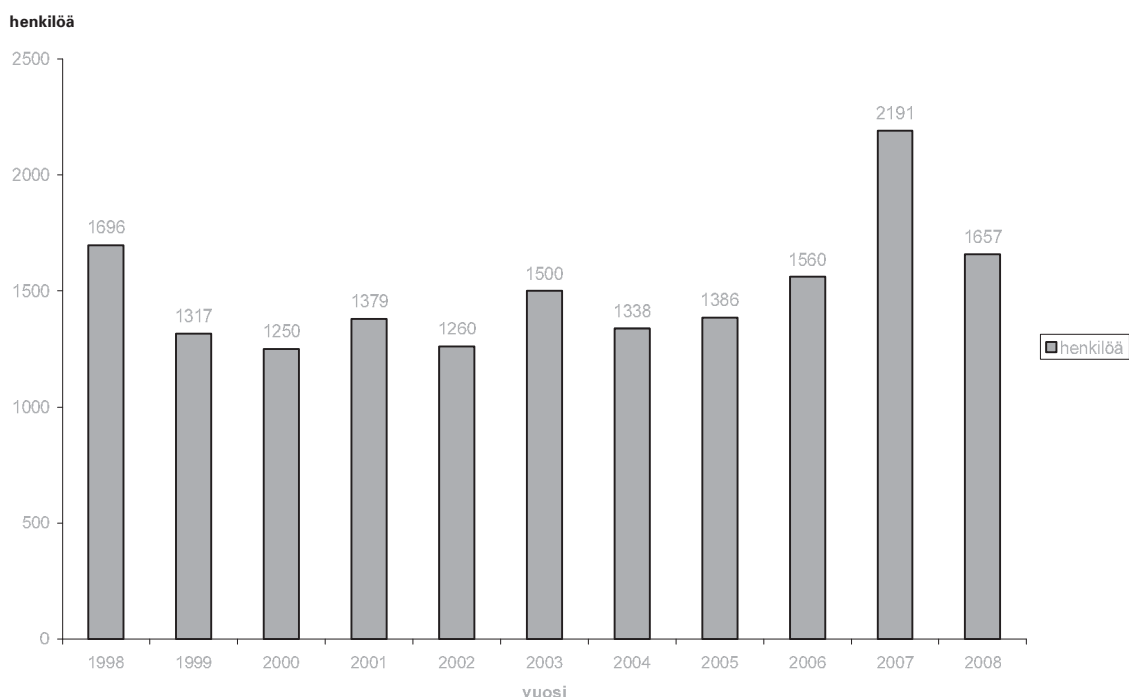
Kyselyyn vastanneet toivoivat muun muassa kirjaston aukioloaikojen pidentämistä, tehokkaampaa tiedotusta ja myöhässä olevien lainojen joutuisampaa karhunaa. Selma-kokoelmatietokantaa haluttiin myös kehittää hakukonemaisempaan suuntaan. Kyselyraportti julkaistiin sähköisenä Eduskunnan kirjaston verkkosivuilla.

### Tiedonhaut 1998–2008





### Tiedonhallinnan koulutus 1998–2008



## 4 Kokoelmatyö

### Kokoelmat 31.12.2008:

painetut monografiat.....	332 000 nid.
monografianimekkeitä .....	302 000 nimekettä
painetut kausijulkaisut .....	n. 217 000 nid./vsk.
mikromuotoinen aineisto .....	n. 132 000 korttia/filmiä
Saapuvia aikakaus- ja sanomalehtiä .....	3 400 nimekettä
joista ostettuja.....	617 nimekettä
joista elektronisia .....	2 500 nimekettä

### Kartunta vuonna 2008:

painetut monografiat.....	4 094 nid.
joista ostettuja.....	1 892 nid.
painetut kausijulkaisut .....	3 993 vsk.
joista ostettuja.....	1 859 vsk.

### Poistot vuonna 2008:

painetut monografiat.....	9 782 nid.
painetut kausijulkaisut .....	3 205 vsk.
Aineiston hankintaan käytetty.....	680 000 euroa

Kertomusvuonna edettiin kokoelmien kehittämisesä aineiston poistamisessa, mistä johtuen kokoelmien kokonaiskoko kääntyi hienoiseen laskuun edelliseen vuoteen verrattuna. Poistoja oli lähes 13 000 säilytysyksikköä kokonaiskartunnan ollessa vain runsaat 11 000 yksikköä. Aineiston evaluointi jatkui luokissa II Sosiologia, XIII Liikenne, XVII Käytännöllinen kansantalous, XVIII.2.d–XVIII.3 Ulkomaalaisia taloustilastoja ja maakuvaus, XIX Historia, XXIII.1.1 Bibliografiat, V.6.d. Ulkomaiset laki- ja asetuskokoelmat, I Ulkomaiset Valtiopäiväasiakirjat ja Foliokokoomassa. Karsinta saatettiin päätökseen luokissa IX Sivistystyö, XII Lääketiede, XIV Sosiaalipoliittikka, XVI Yleinen ja teoreettinen kansantalous ja XXIII.1.2 Kirjastoala. Poistettuja aineistoa vastaanottivat Varastokirjasto ja Helsingin yliopiston käyttäytymistieteellisen tiedekunnan kirjasto.

Kirjaston hankinnalle tärkeä yhteistyö kansainvälisten järjestöjen ja muiden yhteisöyökuumppanien kanssa sujui kertomusvuonna edellisvuosien tapaan erinomaisesti.

Vapaakappalelain uudistuksen astuessa 1.1.2008 voimaan Eduskunnan kirjasto lakkasi olemasta painetun aineiston vapaakappalekirjasto, joten ilmaisena saadun kirja-aineiston määrä väheni n. 13 %. Vapaakappaleoikeudesta luopuminen vaikutti vain vähän aineiston hankintaan, sillä monografia-aineiston ostot kasvoivat vain n. 6 %. Elektroniset vapaakappaleet eivät olleet vielä käytössä kirjastojen yhteisen teknisen ratkaisun puuttumisen vuoksi.

Eduskuntatyössä tarvittavaa elektronista aineistoa on arvioitu yhdessä sisäisen tietopalvelun kanssa. Hankinnoissa on tehty

yhteistyötä Helsingin yliopiston kirjaston Kansallisen elektronisen kirjaston (FinElib) ja valtioneuvoston tietopalvelujen (Valtipa) kanssa. Aikakaus- ja sanomalehtiä on elektronisina ollut kirjaston asiakkaiden käytävissä kertomusvuonna tietokantojen kautta n. 2 500.

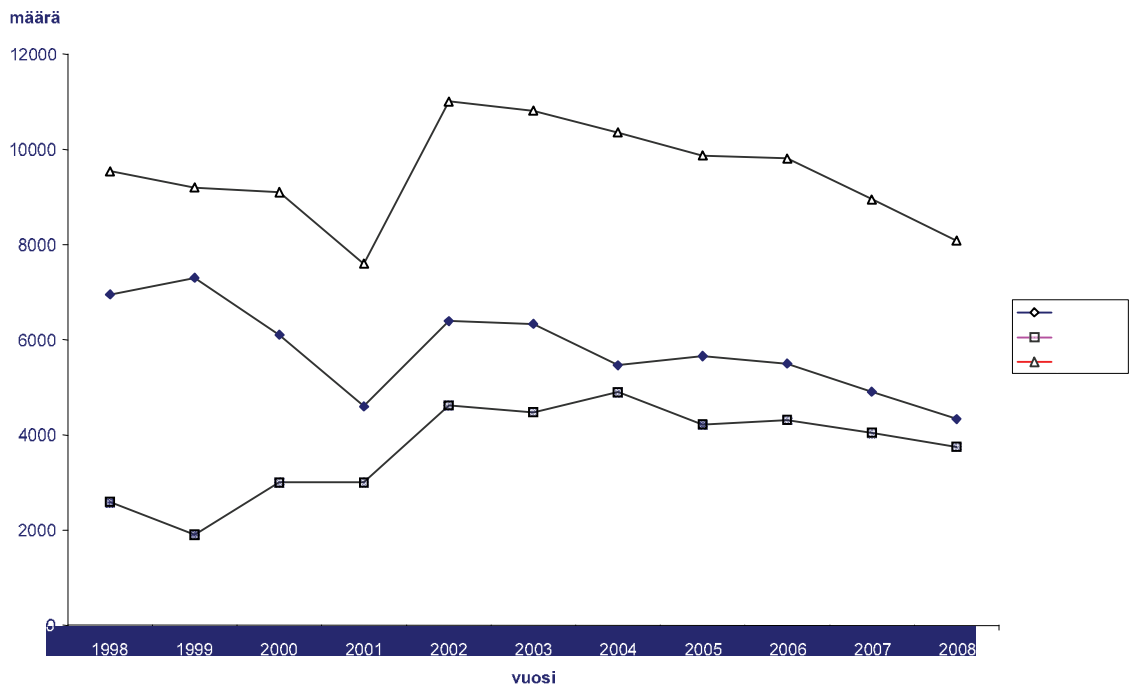
Kirjaston Selma-tietokannassa olevien tietueiden määrä laski n. 337 000:een. Monografioiden ja kausijulkaisujen lisäksi kirjastotietokantaan luetteloiitiin 1 076 pääasiassa kotimaista oikeudellista aikakauslehtiä ja monografia-artikkeliä. Uusien luettelointitietueiden määrät olivat kertomusvuonna hieman edellisiä vuosia pienemmät, mihin vaikuttivat osaltaan valmistautuminen ja siirtyminen uuteen luettelointiformaattiin ja yhteisluettelointikäytäntöön. Kopialetteloinnin ja alkuperäisluetteloinnin suhde pysyi samana. Artikkeliluetteloinnista ja kansainvälisten organisaatioiden aineistojen luetteloinnista johtuen alkuperäisluetteloinnin osuus kirjastossa pysyy hiukan yli puolessa osassa luetteloinneista.

Virkamiesten ja valiokuntien käsikirjastoisiin hankittiin 1 399 nidettä. Käsikirjastoista palautunutta ja kansanedustajien työhuoneistaan poistamaa aineistoa liitettiin kirjaston kokoelmiin, lähetettiin

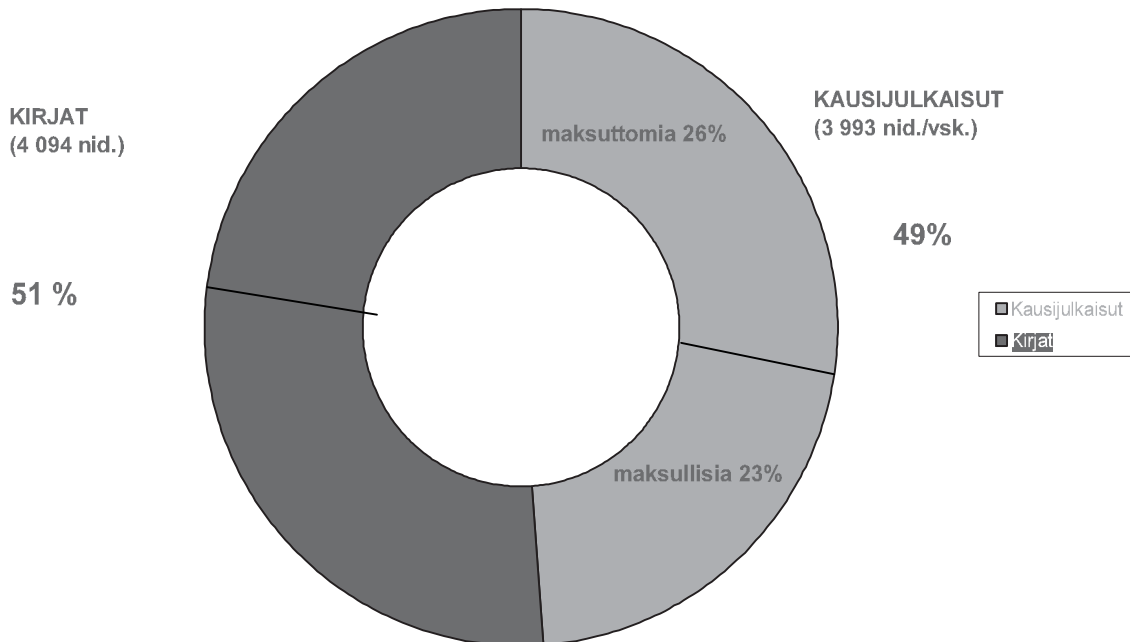
Varastokirjastoon tai tarjottiin kirjaston asiakkaille poistettujen kirjojen ohessa.

Kirjaston sitomo on huolehtinut käytössä kärsineiden julkaisujen kunnostamisesta. Aikakauslehdistä on vain tärkeimmät kotimaiset sidotettu, muuten aineisto on kotoletoitettu. Sidottujen valtiopäiväasiakirjojen varastosta jaettiin niteitä valiokunnille ja eduskunnan virkamiehille sekä kirjaston kanssa vaihtosuhteissa oleville kirjastoille.

### Kokoelmien kartunta 1998–2008



### Julkaisujen hankinta 2008 (yhteensä 8 087 nid./vsk.)



## 5 Eduskunnan arkisto

Arkistolainat .....	296 käyttökertaa
Annetut kopiot yhteensä .....	3 621 kpl
näistä eduskunnalle .....	1 465 kpl
eduskunnan ulkopuolisille .....	2 156 kpl
Arkistosiirot .....	448 yksikköä
Mikrokuvautettu aineisto	
tallefilmit .....	700 korttia
käyttöfilmit .....	720 korttia
kopiot vaihtokirjastoille .....	–
skannatut sivut .....	59 080 sivua
Arkiston tiedonhauk .....	287 toimeksiantoa
Arkistoon liittyvä ohjaus ja neuvonta .....	130 toimenpidettä
Kuvalainat yhteensä .....	1 062 kpl
Digitaalikuvat	
sisäiset .....	429 kpl
ulkoiset .....	614 kpl
Diat / kuvat / printit	
sisäiset .....	2 kpl
ulkoiset .....	–
Valokuvaan liittyvät neuvonta- ja tietopalvelutehtävät .....	202 kpl

Suunniteltaessa eduskunnan arkiston toimintaa vuodelle 2008 oli vahvana oletuksena, että keskusarkiston asiakirja-aineisto joudutaan siirtämään väliaikaisiin säilytystiloihin vuoden lopulla peruskorjaustöiden takia. Siksi siirtoa alettiin valmistella kevätkauden aikana, kunnes kesällä saatiin tieto, että muuttotarve peruuntuu. Samalla avautuivat arkistolle paremmat mahdollisuudet osallistua lukuisiin eduskunnan kansliassa vireillä olleisiin kehittämishankkeisiin.

Sekä alku- että loppuvuonna arkistoaikin työllisti eduskunnan kanslian hallinnon kehittämishanke (Halke). Ensin hanketta varten laadittiin arkiston prosessikuvaus ja syksyllä tehtiin arkistoa koskevia palvelukuvauksia ja pyrittiin ennakoimaan arkiston toiminnan muutostarpeita lähi-

tulevaisuudessa. Halken rinnalla on ollut käynnissä valiokuntien asian- ja asiakirjojen hallintajärjestelmän määrittelyprojekti (Vaski), jonka etenemistä arkisto on seurannut tiiviisti erityisesti arkistointimäärittelyjen osalta. Eduskunnan uusi salijärjestelmä otettiin syysistuntokauden alussa käyttöön ja siihen liittyvästä istuntojen videoarkiston säilytysaikatarkaisuista keskusteltiin keväällä eduskuntatiedotuksen ja arkiston edustajien kesken.

Helsingin yliopiston julkisoikeuden laitoksen aloitteesta käynnistyi maaliskuussa hanke digitoida eduskunnan perustuslaki-, laki- ja hallintovaliokuntien eräät asiantuntijalausunnot vuosilta 1990–2006 ja siirtää lausunnot yliopiston intranettiin tai julkiseen verkkoon käytettäväksi. Yliopiston edusta-

jat pyysivät Eduskunnan kirjastolta ja arkistolta työtila-, välineistö- ja tietoaineiston toimitustukea, johon suostuttiin. Hanke oli vuoden lopulla vielä keskeneräinen.

Eduskunnan arkiston kenties merkittävin tapahtuma kertomusvuonna oli kuva-arkiston valokuvien hallintajärjestelmän valmistuminen ja käyttöönotto maaliskuussa. Samoihin aikoihin laadittiin kuva-arkistossa järjestelmän käyttöohjeet, joten uuteen järjestelmään päästiin tallentamaan kuvia ja niiden tietoja. Tietojen syöttöä varten saatiin kesäkuussa lisätyövoimaksi määräaikainen tietopalvelusihteri ja tämä on osaltaan nopeuttanut kuvien vientiä järjestelmään. Valokuvien intranet-palvelu avautui eduskuntalaisille syyskuun alussa, mutta valokuvien julkisen verkkopalvelun avaus siirtyi seuraavan vuoden puolelle tietoturva-auditoinnissa havaittujen pienten puutteiden takia. Kaiken kaikkiaan valokuvien hallintajärjestelmä on osoittautunut käyttökelpoiseksi eikä siinä ole ilmennyt mainittavia lastentauteja. Järjestelmän käyttöönoton jälkeen on ns. kehittämistyöryhmä arvioinut järjestelmän kehittämistarpeita ja se on ehtinyt toteuttaa jo pieniä parannuksia ilman merkittäviä kustannuksia.

Eduskunnan kirjaston arkistonmuodostussuunnitelman luonnos valmistui loppukesällä, mutta osittain Halke-hankkeesta aiheutuneiden epävarmuustekijöiden takia suunnitelman viimeistely siirtyi seuraavaan vuoteen. Eduskunnan arkistotoimen johtosäännön ajantasaistamistarpeita kartoitettiin eduskunnan kanslian hallinto-osaston pyynnöstä ja esillä oli myös valokuva-arkiston integrointi sääntöön, mutta asian käsittely päätettiin lykätä myöhemmäksi. Erillishallintoyksiköiden arkistonhoitajien ja arkiston edustajien vuorovaikutus oli aktiivista, vaikka kuluneena vuonna esillä eivät olleet arkistonmuodostussuunnitelmien tarkistukset. Arkiston edustaja ja hallintotoi-

miston kirjaaja tutustuivat Ulkopoliittisen instituutin arkistoon ja asianhallintajärjestelmään joulukuussa.

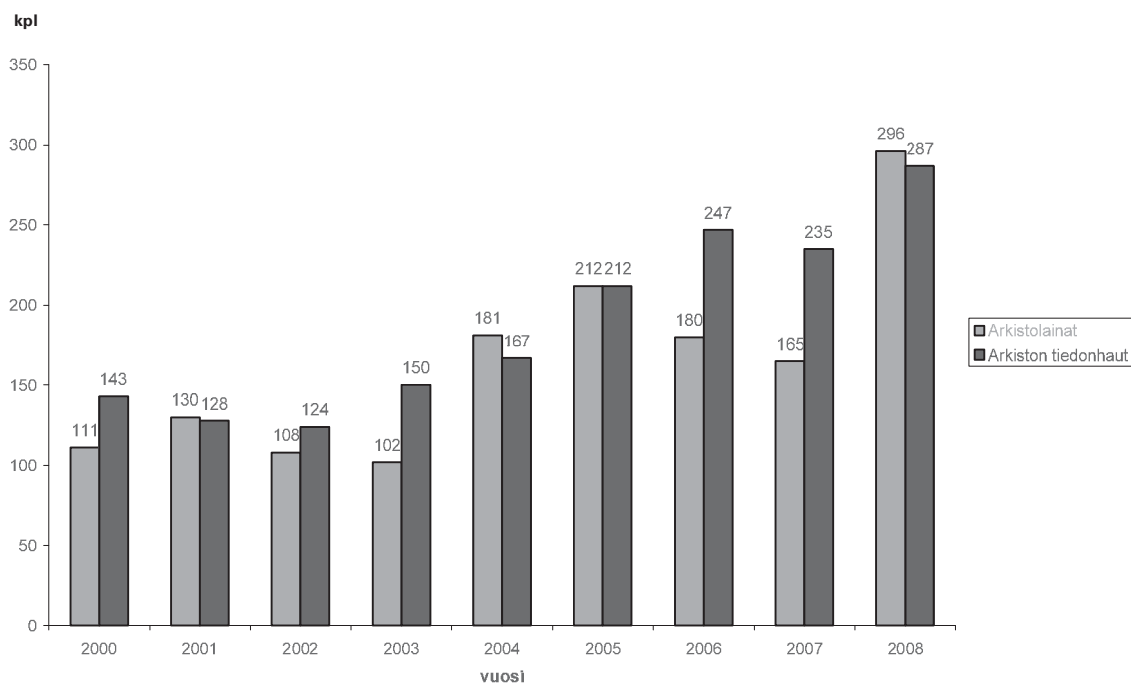
Veteraanikansanedustajien muistitietoprojekti toteutti seitsemän uutta haastattelua. Haastatteluja on yhteensä 318, uutta nauhoitusta kertyi 45,25 tuntia ja sitä on yhteismäärältään 1 891 tuntia. Nauhoilta tekstiksi purettiin edelliseltä ja kuluneelta vuodelta 13 haastattelua, sivuja oli yhteensä 2 145. Haastattelujen kokonaislaajuus vuoden loppuun mennessä on 48 431 sivua.

Veteraanikansanedustajien haastatteluprojektin työtilat jouduttiin peruskorjaustöiden takia kokonaisuudessaan tyhjentämään ja sen seurauksena kaikki aineisto siirrettiin syksyllä keskusarkiston tiloissa säilytettäväksi. Samalla haastatteluaineistoon liittyvät tietopalvelutehtävät siirtyivät arkistolle ainakin siihen asti, kun projektista eläkkeelle siirtyneen tutkijan tilalle on nimitetty seuraaja.

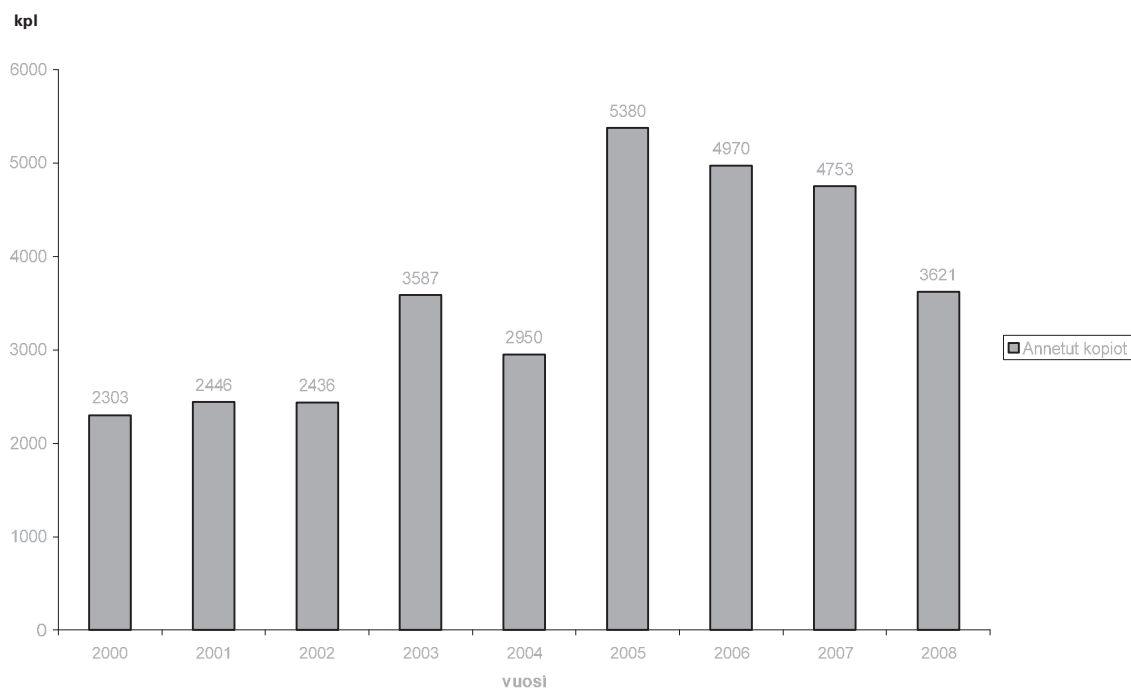
Keskusarkisto vastaanotti vuoden aikana 80 asiakirjasiirtoa, jotka kasvattivat keskusarkiston asiakirjamäärää 39,84 hyllymetriä ja jotka koostuivat 448 yksiköstä. Luovutettu määrä oli kaksinkertainen tavanomaiseen vuoteen verrattuna ja kasvu johtui pääasiassa toimintansa vuonna 2007 päättäneen valtiontilintarkastajain kanslian koko arkiston luovuttamisesta heinäkuussa keskusarkistoon. Arkistoaineiston laajuus oli runsaat 21 hyllymetriä. Muu luovutettu aineisto käsitti totuttuun tapaan valtaosin valiokunta- ja muita valtiopäiväasiakirjoja. Pieninä yksityiskohtina ansainnee mainita eduskunnan joulukorttikokoelman vuosilta 1979–2004 ja eduskunnan vieraskirjan 1998–2008 luovuttamiset.

Arkiston asiakirjojen käyttö lisääntyi yli 50 %:lla ja oli selvästi suurempaa kuin koskaan aiemmin 2000-luvulla. Virkalainojen suuri määrä johtui peruskorjauksen suunnittelijoille toimitettujen piirustusten runsaasta

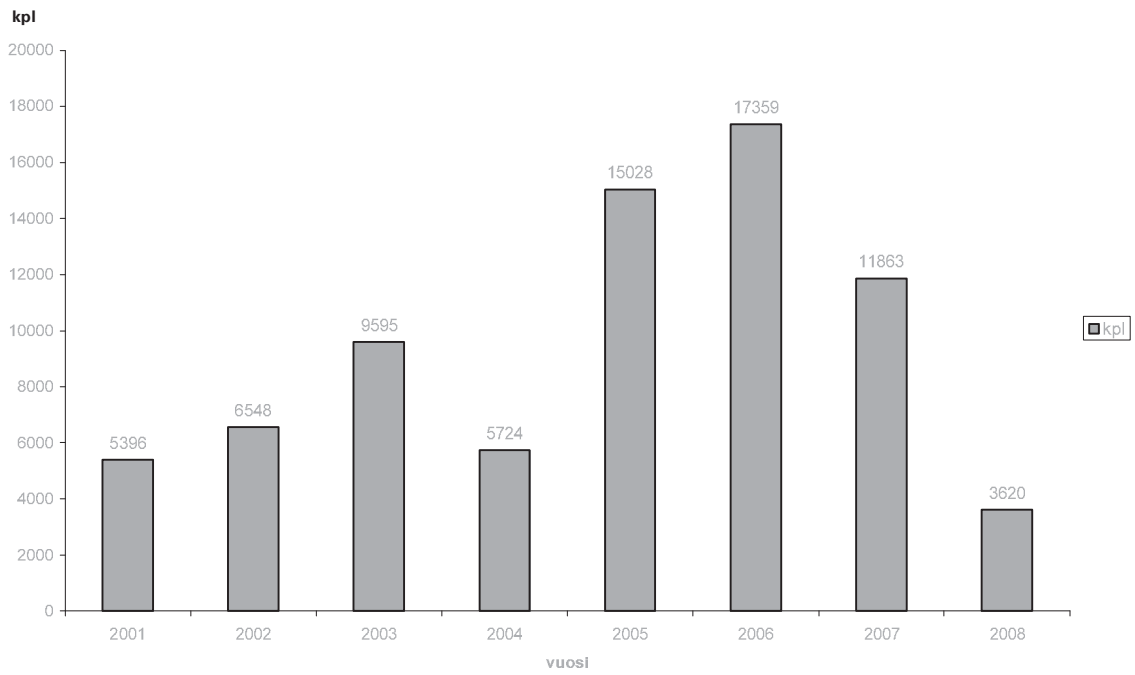
### Arkistolainat ja arkiston tiedonhaut 2000–2008



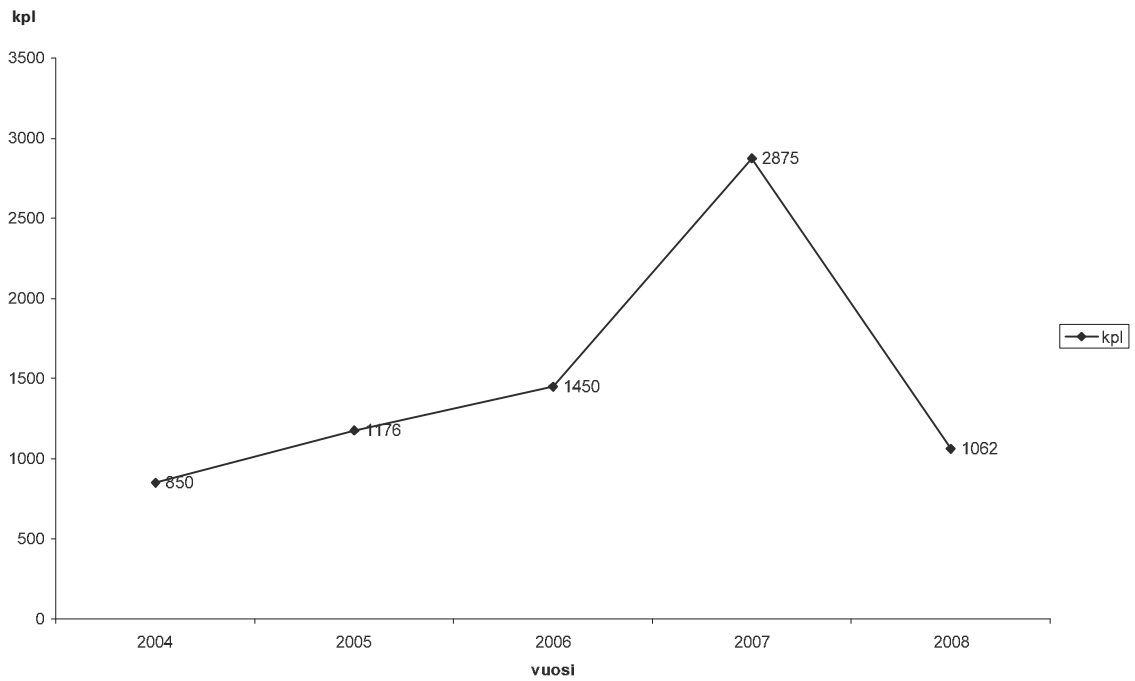
### Annetut kopiot 2000–2008



### Digitaalisten kuvien kartunta 2001–2008



### Kuvalainojen määrä 2004–2008



määrästä ja jos tilastointi olisi tehty piirustuskohtaisesti, olisi määrä kasvanut vielä paljon suuremmaksi. Myös ulkopuolisille asiakkaille lukusaliin toimitettujen asiakirjojen määrä oli tavallista korkeampi. Tietopalvelutoimeksiannot kasvoivat viidenneksellä tämän vuosikymmenen huippulukuihin verrattuna ja sisäisten toimeksiantajien määrä nousi kolmannekseen. Ohjaus- ja neuvontatehtävät olivat edellisvuosien tasolla. Paperisten asiakirjakopioiden luku laski huomattavasti, mutta jos tähän lukumäärään lisätään tuntuvasti kasvaneiden digitaalisten kopioiden määrä, kopioiden yhteismäärä nousee vuoden 2005 ennätystasolle.

Melkein kaikki mikrokuvauksen tunnusluvut pysyivät edellisvuoden korkealla tasolla. Tosin mikrokuvattujen sivujen määrä laski lievästi. Valiokuntien asiakirjoja digitoitiin noin 59 000 sivua.

Kuva-arkiston toiminnan painopiste oli kertomusvuonna valokuvien hallintajärjestelmän käyttöönotossa ja tietojen syöttämisessä järjestelmään. Kuvainainojen määrä putosi lähes kolmannekseen vaalivuoden 2007 poikkeuksellisista luvuista. Sisäisten ja ulkoisten kuvainainojen osuudet muuttuivat edellisvuodesta niin, että ulkoiset lainat

nousivat selväksi enemmistöksi vuoden 2007 selvästä vähemmistöstä. Digitaaliset kuvat karttuivat 33 CD-levyllä. Tämä luku oli kolmannes edellisvuoden määrästä, koska eduskunnan oman valokuvatuotannon tallennus siirtyi vähitellen CD-levyistä uuteen kuvien hallintajärjestelmään. Valokuviin liittyvät neuvonta- ja tietopalvelutyöt vähenivät selvästi, mikä korreloi vaalivuoden korkeiden kuvainainamäärien kanssa. Diaritoituja sopimuksia valokuvien oikeuksista tehtiin 14 kpl. Vuoden päättyessä valokuva-arkistossa säilytettiin 16 818 paperikuvaa, 56 356 negatiivia ja diaa sekä 87 139 digikuvaa. Yhteensä arkistossa oli 161 310 kuvaa.

Eduskunnan arkiston edustaja osallistui edelleen valtioneuvoston arkistonhoitajien yhteistyöryhmän kokouksiin. Ajankohtaisten teemojen käsittelyn lisäksi ryhmä teki tutustumiskäynnit kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon ja puolustusvoimien palvelukeskukseen Hämeenlinnassa. Eduskunnan arkiston ja arkistotoimen esittelytilaisuuksia järjestettiin 16 eli tavallista enemmän. TV2:n kuvausryhmä kuvasi toukokuussa päivän ajan erikoiskokoelmiin sisältyvää Oskari Tokoin arkistoa, mutta ohjelman valmistuminen on siirtynyt vuoden 2009 puolelle.

## 6 Toiminta Eduskunnan kirjaston asiantuntijuusalueilla

### Eduskuntatieto

Eduskunnan verkkosivu-uudistuksen myötä valtiopäiväasioita ja -asiakirjoja osataan etsiä paremmin itsepalveluna ja uudet hakutoiminnot ovat tulleet tutuiksi. Kirjaston omista avoimissa koulutuksissa oli kuitenkin tarjolla edellisvuotta enemmän koulutusajankohtia myös valtiopäiväasioiden ja

-asiakirjojen haun osalta. Myös osallistujia riitti näihin koulutuksiin, mutta räätälöityjen koulutustilaisuuksien pitäminen muualla väheni. Koulutuksissa käydään läpi perushakuja ja eri asiakirjatyyppeiden saatavuutta verkon kautta.

Kaksi henkilöä kirjastosta osallistui edelleen eduskuntasanastohankkeeseen, joka saatiin päätökseen painettua sanastojulkai-



sualukuunottamatta. Sanaston verkkoversio julkaistiin 24.11.2008 osoitteessa [www.eduskunta.fi/eduskuntasanasto](http://www.eduskunta.fi/eduskuntasanasto). Eduskuntasanasto sisältää eduskuntaan, sen toimintaan, organisaatioon ja toimintaympäristöön liittyvän keskeisen käsitteistön. Sanastossa on noin 600 käsitettä. Suurin osa käsitteistä on määritelty tai selitetty. Eduskuntasanaston kielinä ovat suomen ja ruotsin lisäksi saame, englanti, saksa, ranska, espanja, venäjä ja viro.

Eduskuntasanasto on tehty eduskunnan ja valtioneuvoston kanslian kielipalvelun yhteistyönä. Sanastopalvelun tekninen toteutus on Kielikone Oy:n. Sanasto on julkaistu myös osana valtioneuvoston termipankki Valteria ja tullaan lisäksi julkaisemaan painettuna vuonna 2009.

Eduskunnassa tehtiin vuonna 2008 muutoksia liittyen painetun valtiopäiväasiakirjasarjan jakelun supistamiseen ja sen sisällön tarkistamiseen vuoden 2007 asiakirjasarjasta lähtien. Kirjasto osallistui muutoksen läpivientiin niiltä osin kuin se koski muutoksen jälkeisen asiakirjasarjan jakeluserveytystä eduskunnan ulkopuolelle, lähinnä kirjastoihin.

Eduskunnan kirjaston tietopalvelun toimeksiantoina tehtävistä tiedonhauista n. 40 % liittyi eduskuntatietoon. Yksittäisten valtiopäiväasiakirjapyyntöjen osuus on n. 12 %. Niiden ohella käsitellään runsaasti haastavampia tiedonhakuja.

### **Oikeudellinen tieto**

Kirjaston tietopalvelutyössä oikeudellisella tiedolla oli kertomusvuonna keskeinen merkitys, sillä suuri osa tiedonhauista ja toimeksiannoista liittyi jollain tapaan oikeudelliseen tietoon. Oikeudellisen tiedon toimeksiantoihin vastattiin suureksi osaksi kirjaston tietopalvelussa, mutta kysymyksiä

esitettiin myös suoraan oikeudellisen tiedon johtavalle tietoasiantuntijalle sekä tietoasiantuntijalle.

Valtihan säädösvalmistelun tietotuki -työryhmän vuonna 2006 alkanut toiminta jatkui kertomusvuonna aktiivisena. Eduskunnan kirjasto oli tietotukitoiminnan puitteissa mukana viiden eri ministeriön tiedonhaussa. Toimeksiannot olivat luonteeltaan laajoja, oikeusvertailevia selvityksiä. Eduskunnan kirjastosta oli edustaja verkoston kaikissa kokouksissa. Näissä kokouksissa suunniteltiin säädösvalmistelun tietotukitoiminnan kehittämistä ja markkinoinnin tehostamista.

Tietoasiantuntija Mirja Pakarisen kirjoittama, säädösvalmistelun tietotukea ja Eduskunnan kirjastoa käsittelevä, artikkeli julkaistiin Hallinto-lehdessä nro 1/2008. Säädösvalmistelun tietotukiryhmä toimii loppuvuodesta avatun Senaattori-verkkopalvelun säädösvalmisteluosion "Oikeudelliset tiedonlähteet" -linkkikokoelman asiantuntijaryhmänä. Eduskunnan kirjaston johtava tietoasiantuntija oli mukana suunnittelemassa kyseistä linkkikokoelmaa yhdessä oikeusministeriön edustajan kanssa.

Oikeudellisen tiedon alalta järjestettiin kirjastossa sekä avointa koulutusta että räätälöityä koulutusta eri kohderyhmille. Kirjaston oman henkilökunnan ja talon sisäisten asiakkaiden tietämystä syvennettiin järjestämällä oikeudellisia verkkotietopalveluja koskeva koulutustilaisuus. Varsinaisen tiedonlähdekoulutuksen lisäksi Eduskunnan kirjastoa ja sen oikeudellisia palveluja esiteltiin eri käyttäjä- ja kohderyhmille. Oikeudelliset kokoelmat ja palvelut olivat esitelyssä mm. Tietopäivillä, ruotsalaisuuden päivän yhteydessä järjestettävässä tilaisuudessa sekä vakuutuslakimiesten koulutustilaisuudessa.

Kirjastotilojen tulevaa peruskorjausta ennakoitiin suoritettiin kertomusvuonna

laajaa aineistojen evaluointia. Evaluointi ja sitä myötä myös aineistopoistot kohdistuivat myös oikeudellisiin aineistoihin, esimerkiksi ulkomaiseen säädös- ja lainvalmisteluaineistoon sekä oikeustapauskokoelmiin.

### **Yhteiskuntatieto**

Kirjaston tuleva peruskorjaus on työllistänyt yhteiskuntatiedon asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet kokoelmista poistettavaa yhteiskuntatieteellistä kirjallisuutta. Erityisesti on arvioitu sosiologista, liikennepoliittista, kansantaloudellista, kirjasto- ja informaatiotieteellistä, sosiaali- ja sivistyspoliittista kirjallisuutta sekä historiantutkimuksia ja tilastotieteellisiä julkaisuja.

Verkkopalveluiden kehittämisen eräänä painopisteenä on ollut parantaa kansainvälisten organisaatioiden näkyvyyttä kirjaston internet-sivuilla. Yhdistyneisiin kansakuntiin, Euroopan neuvostoon ja OECD:n toimintaan ja julkaisuihin perehtyneet tietoasiantuntijat ovat uudistaneet kansainvälisten organisaatioiden sivukonaisuutta. EU-tietoasiantuntija Tommi Peuhkurinen on antanut koulutusta EU-asioista kirjaston ulkopuolellakin sekä osallistunut EU-verkoston ja EU-talkekirjastojen kokouksiin ja toimintaan. Hän on ollut vastuuhenkilö myös vaativissa EU-tiedonhauissa.

Kansainvälisiä järjestöjä koskevien tiedonhakutoimeksiantojen määrät ovat kasvaneet viime vuosina.

Euroopan neuvostosta ja Yhdistyneistä kansakunnista sekä niiden asiakirjoista on järjestetty säännöllisesti avoimia koulutustilaisuuksia. Kansainvälisten järjestöjen kokoelmaa on esitelty koti- ja ulkomaisille vierailijoille. Kirjaston tietoasiantuntijat ovat osallistuneet kansainvälisiä järjestöjä käsitteleviin seminaareihin.

Yhteiskuntatiedon johtava tietoasiantuntija Timo Turja on toiminut valtioneuvoston nimittämässä Merkkivuosi 1809 -toimikunnassa. Toimikunnan tehtävänä on suunnitella merkkivuoden valtiollisia juhlatilaisuuksia. Turja on vastannut merkkivuoden tapahtumien järjestämisestä ja suunnittelusta eduskunnassa.

Johtava tietoasiantuntija on kouluttanut eduskunnan virkamiehiä eduskuntakielen ja eduskunnan puhekulttuurin kehittymisestä. Hän on toiminut myös puheviestinnän asiantuntijana ja mm. antanut tieteellisille lehdille arviointiläusuntoja poliittista viestintää koskevista tutkimuksista. Kirjastonjärjestämässä kansainvälisessä seminaarissa Advocacy and Marketing for Libraries -konferenssissa hän puhui siitä, kuinka kirjastojen toimintaa on lobattu poliittisille päätöksentekijöille.

Turjan eduskuntaretoriikkaa käsittelevä laaja tutkimusartikkeli ilmestyi kansainvälisessä The Parliamentary Style of Politics -julkaisussa (The Finnish Political Science Association, 2008). Turjan artikkeli Styles of Parliamentary Speech in the Plenary Sessions of the Parliament of Finland on ensimmäinen eduskuntaretoriikkaa käsittelevä tutkimus, joka on julkaistu englanniksi kansainväliselle lukijakunnalle.

### **Verkkopalvelut**

Eduskunnan kirjaston verkkopalvelujen kehitystä seuraa verkkopalvelutiimi, jonka lisäksi verkkopalveluihin liittyviä ylläpito- ja kehittämisasioita käsitellään verkko-toimituksessa (julkiset verkkosivut) sekä Voyager-yhteyshenkilöiden ryhmässä (Voyager-kirjastojärjestelmä). Lisäksi kirjasto pitää säännöllisesti yhteyksiä eduskunnan tietohallintoon järjestämällä palvelujen seurantakokouksia tietohallinnon edustajien ja kirjaston verkkopalvelutiimin kesken.

Eduskunnan kirjasto osallistui myös eduskunnan verkkopalvelujen ja tiedonhallinnan välineiden kehittämishankkeisiin, kuten sisäisen tietopalvelun kanssa yhteistyössä uuden tiedon seurannan välineiden testaamiseen sekä eduskunnan verkkopalvelun työryhmässä kehitteillä olevien verkkopalvelujen arviointiin.

Eduskunnan kirjaston edustajia on mukana myös Voyager-kirjastojärjestelmän kehittämistyötä tekevissä kansallisissa työryhmissä (luettelointi, kaukopalvelu), Varastokirjaston johtokunnassa sekä valtioneuvoston kirjastojen sekä tietopalvelujen (Valtipa) tietoympäristötyöryhmässä.

Vuoden 2008 aikana kirjaston verkkosivujen sisällöllisiä uudistuksia on jatkettu verkkotoimituksen päätösten mukaisesti. Laajempiin kehityssuunnitelmiin kuului verkkopalveluihin liittyvän asiakaspalautteen kokoaminen kirjaston yleisen käyttäjäkyselyn osana sekä jatkotoimenpiteet asiakaskyselyjen tulosten perusteella. Lisäksi on pohdittu teknisiä kehittämissvaihtoehtoja, kuten teksti- ja mobiiliversion kehittämistä verkkosivuista yhdessä eduskuntatiedotuksen ja sovelluksen toimittajan, TeamWare Plazan kanssa.

Kirjaston sisäistä tiedonhallintaa on kehitetty kokeilemalla Wiki-sovellusta. Media-wiki-sovellusta testattiin menestyksellisesti kirjaston sisäiseen tiedonhallintaan ja tarkoituksena on jatkaa mahdollisuuksien mukaan sovelluksen käyttöönottoon. Wiki-sovelluksen etuna on verkkotiedon tuotannon nopeutuminen ja tekninen helpottuminen, sillä tiedon tuotantoon voi osallistua kirjaston henkilökunta laajemmin.

Korkeakoulukirjastojen kanssa yhdessä hankittuun Voyager-kirjastojärjestelmään tuli vuoden aikana useita laajoja uudistuksia. Voyager-kirjastojärjestelmän luettelointikäytäntö muuttui vuoden 2008 lopussa, kun järjestelmän pohjana oleva luetteloin-

tiformaatti vaihdettiin sekä samanaikaisesti siirryttiin uudenlaiseen yhteisluettelointikäytäntöön. Lisäksi keväällä uudistettiin eduskunnan kirjaston Selma-tietokannan käyttöliittymä.

Uuteen MARC 21 -formaattiin siirtyminen merkitsi käytännössä sitä, että tietokannan kansainvälinen yhteensopivuus kasvaa. Tietueiden poiminta kansainvälisistä kirjastotietokannoista omaantietokantaan yksinkertaistuu, kun enää ei tarvita niin usein konversioita formaatista toiseen. MARC 21 -formaattiin siirtymisestä seurasi runsaasti suunnittelu- ja tietokannan huoltotyötä, kuten tietokannan testikonversioita ja niiden suunnittelua, tietueiden tarkistuksia ja korjauksia sekä uuden formaatin koulutusta. Muutoksiin liittyvä suunnittelu aloitettiin jo keväällä ja toteutus tehtiin pääosin marras-joulukuussa.

Eduskunnan kirjasto on osallistunut jo pitkään ns. kansallisten yhteistietokantojen tuottamiseen (LINDA, ARTO). LINDA-tietokannan kirjastojärjestelmä vaihdettiin formaattimuutoksen yhteydessä Voyager-sovelluksesta Aleph-sovellukseen, mikä merkitsi olennaista muutosta paitsi käytössä oleviin ohjelmiin, myös yhteisluetteloinnin luettelointikäytäntöihin.

Kirjastojen oli hankittava uuden Aleph-järjestelmän client-ohjelma LINDA-tietokantaan luettelointia varten, mikä edellytti ohjelman käyttöönoton suunnittelua ja asennuksia. Lisäksi tietueiden luettelointi- ja kopiointikäytännöt tietokantojen välillä muutuivat. Eduskunnan kirjastosta osallistuttiin Kansalliskirjaston järjestämiin muutosta käsitteleviin koulutuksiin ja näin hankittua tietoa jaettiin edelleen henkilökunnalle sisäisenä koulutuksena.

Kansalliskirjaston johtama tieteellisten kirjastojen LINNEA2-konsortio suunnitteli kuluneen vuoden aikana uuden kaukopalveluohjelmiston hankintaa Voyager-kirjastojärjestelmän rinnalle. Eduskunnan kirjasto

osallistui kaukopalveluohjelmiin perehtymiseen ja arviointiin ja on ilmoittanut kiinnostuksestaan konsortion valitsemaan Relais-ohjelman hankintaan.

Eduskunnan kirjasto on toiminut Valtioneuvoston tietopalvelujen aloitteesta liikkeelle lähteneen tietojohdamisen verkoston isäntänä ja verkoston kokoonkutsujana kaksi kertaa. Verkoston tarkoituksena on syventää tietämystä tietojohdamisesta ja toimia tietojohdamisesta kiinnostuneiden tietoammattilaisten verkostona. Verkoston kokouksessa on tutustuttu mm. eduskunnan sähköisen työpöydän hankkeeseen sekä tietojohdamiseen valtionalouden tarkastusvirastossa.

Kirjasto on myös toiminut kansalaisten sähköisiin oikeuksiin ja tietoteknologia- ja tietoyhteiskuntakehitykseen liittyvien teemojen esille nostajana. Eduskunnan kirjaston julkaisusarjassa ilmestyi "Paratiisi vai panoptikon – näkökulmia ubiikkiyhteiskuntaan" -artikkelikokoelma, jossa käsitellään kansalaisten oikeuksia tietoyhteiskunnassa sekä ns. arjen tietoyhteiskunnan mukana tulevia haasteita politiikan, oikeustieteen, tietosuojan, kansalaisjärjestön ja tiedonhallinnon näkökulmista.

Julkaisua on jaettu vuoden aikana mm. tulevaisuusvaliokunnan järjestämässä tilaisuuksissa ja esitelty mm. tietohallinnon, tietopalvelu- ja kirjastoalan ammattilaisille ja tutkijoille sekä sähköisistä kansalaisoikeuksista ja tietosuojasta kiinnostuneille viranomaisille ja kansalaisjärjestöille. Aiheeseen liittyviä artikkeleita on kirjoitettu mm. Helsingin Sanomien Vieraskynä -palstalle, kirjaston blogiin ja Suomen tieteellisen kirjastoseuran Signum-lehteen. Päivikki Karhula esitteli ubiikkiyhteiskunnan haasteita kirjan pohjalta myös Pohjoismaisten parlamenttien tietohallinnon ja kirjastojen kokouksessa Tukholmassa kesäkuussa 2008.

Kirjaston verkkopalveluja on esitelty vuoden kuluessa useille kirjaston ulkopuolisille

vieraille. Tampereen teknillisen yliopiston kirjaston henkilökunta vieraili Eduskunnan kirjastossa keväällä. Lisäksi kirjaston verkkopalveluja on esitelty eteläafrikkalaiselle, ranskalaiselle, liettualaiselle, unkarilaiselle ja skotlantilaiselle kirjastoalan vieraalle sekä latvialaiselle vierasryhmälle.

Luentoja kirjaston verkkopalveluista sekä yleisempiä esityksiä verkkopalvelujen kehitykseen, erityisesti Web 2.0 -palveluihin ja ubiikkiyhteiskuntaan liittyvistä teemoista on pidetty mm. TeamWare Plazan kevät-risteilyllä, valtakunnallisilla kirjastoverkkopäivillä, kirjastojen kausijulkaisupäivillä, kirjastonjohtajien neuvottelupäivillä sekä sähköisiä kansalaisoikeuksia käsittelevässä kansainvälisessä Freedom not Fear 2008 -tapahtumassa.

Verkkopalveluihin liittyviä lausuntoja ja arvioita on annettu mm. ECPRD:lle Eduskunnan kirjaston verkkopalvelujen järjestämisestä, Uuden-Seelannin parlamenttikirjastolle uuden tiedon seurantapalveluista, vastattu IFLA:n parlamenttikirjastojen jaoston kyselyyn ammatillisista koulutustarpeista sekä annettu lausunto Kansalliskirjaston tietohallintastrategiasta. Vuoden aikana on vastattu myös open source -ohjelmiin liittyvään kyselyyn, PDF-tiedostojen käyttökyseleyn sekä arvioitu arkistolaitoksen dokumenttien hallintajärjestelmän suunnitelmaa (tavoitejärjestelmän määrittely) ja luonnosta Eduskunnan kirjaston arkistonmuodostussuunnitelmaksi. Palautetta on myös annettu Yleisen suomalaisen asiansaston verkossa olevasta ontologiamuotoisesta käyttöliittymästä. Lisäksi on osallistuttu Kansalliskirjaston järjestämiin ns. tulevaisuuden käyttöliittymien esittelyihin ja arviointiin (Kansallisen Digitaalisen kirjaston asiakaskäyttöliittymä, KDK).

Verkkopalvelujen asiantuntijat ovat vuoden aikana perehtyneet erilaisissa koulutuksissa ja esittelytilaisuuksissa mm. hankinta-

lainsäädäntöön, projekti- ja prosessityöhön, tulevaisuuden käyttöliittymiin, informaatiolukutaitoon, tietoyhteiskuntakehitykseen, tietojohdantamiseen sekä vaikuttamiseen ja markkinointiin. Lisäksi verkkopalveluja ylläpitävä henkilökunta on osallistunut Voyager-kirjastojärjestelmän käyttäjäryhmän kokoukseen (ns. Triangelipäivät) sekä saanut koulutusta kirjastojärjestelmän formaattimuutoksesta ja Aleph-ohjelman käyttöön otosta sekä näiden muutosten edellyttämistä toimenpiteistä.

Kirjaston henkilökunnalle on järjestetty sisäistä koulutusta mm. Voyager-kirjastojärjestelmään liittyvistä muutoksista, Aleph-kirjastojärjestelmän client-ohjelmien käytön otosta LINDA-tietokannan yhteisluetteloinnissa ja kuva-arkiston hallintajärjestelmästä. Syksyllä järjestettiin myös kirjaston kehittämistyötä tukeva tietoisuus Helsingin yliopiston kirjastojen uudelleen organisoinnista ja kehittämissuunnitelmista.

## 7 Kansainvälinen toiminta

Kirjasto osallistui kansainväliseen yhteistyöhön edellisvuosien tapaan osallistumalla kansainvälisiin kokouksiin ja järjestämällä kansainvälisen "Advocacy and marketing"-seminaarin eduskunnan Pikkuparlamentin auditoriossa 17.–18.4.2008. Konferenssin ulkomaalaiset puhujat tulivat Etelä-Afrikasta, Namibiasta ja Skotlannista. Lisäksi koottiin parhaimpia suomalaisia kirjastojen käytäntöjä esiteltäväksi mm. Eduskunnan kirjastosta, Kansalliskirjastosta, valtioneuvoston kirjastoista ja tietopalveluista sekä pääkaupunkiseudun kirjastojen puheenvuoroja.

Erityisesti parlamenttikirjastojen välinen yhteistyö korostui vuoden aikana, johtuen osaksi siitä että Euroopan parlamenttien välisen yhteistyöorganisaation (ECPRD) parlamenttikirjastojen intressiryhmä aktivoitui ja teki vuoden 2007 lopussa eurooppalaisten parlamenttikirjastojen toimintaa koskevan selvityksen. Selvitysten tuloksista järjestettiin toukokuussa kaksipäiväinen seminaari Wienissä, johon johtava tietoasiantuntija Kristiina Hakala osallistui. Myös Euroopan parlamentin kirjasto järjesti EU-jäsenmaiden parlamenttikirjastoille yhteistyöseminaarin marraskuussa. Seminaarin aiheena

olivat muutokset parlamenttikirjastojen toimintatavoissa ja kirjastoalan yhteistyö.

Kirjaston tietoasiantuntija Annamari Törnwall osallistui kansainväliseen kirjastojärjestöjen liiton (IFLA) kokoukseen ja parlamenttikirjastojen konferenssiin Kanadassa.

Pohjoismainen parlamenttikirjastojen ylikirjastonhoitajien kokous järjestettiin Tukholmassa ja sen kanssa samaan aikaan kokoontuivat myös parlamenttikirjastojen verkko- ja IT-kirjastonhoitajat sekä parlamenttien IT-yksiköt. Yhtäaikaisuuden vuoksi oli mahdollista järjestää ryhmille myös yhteistä ohjelmaa, joka osaltaan edesauttaa kirjastojen ja tietohallinnon yhteistyössä kussakin parlamentissa.

Tietoasiantuntija Sari Koski osallistui helmikuussa Bibliothèque publique d'informationin tarjoamaan harjoitteluohjelmaan Pariisissa. Isäntäorganisaation lisäksi tutustumiskohteina olivat esimerkiksi keskeinen oikeudellinen kirjasto Cujas (Sorbonnen yliopisto), Bibliothèque de l'Assemblée Nationale, Sciences Po -kirjasto, Unescon kirjasto sekä kansalaisille tietoa tuottava Documentation Française.

## 8 Näyttelyt

Vuoden 2008 aikana Eduskunnan kirjastossa on ollut esillä kahdeksan näyttelyä. 4.–29.2.2008 oli nähtävänä taiteilija Pirjo Saarnion taiteilijakirja "Tekemisteos". Tekemisteos-taiteilijakirja valmistui vuonna 2005 Uudenmaan taidetoimikunnan UUTTA-projektissa. Kirja kertoo taiteilijan pohdinnoista työskentelyn aikana. Kirjaa voi myös pitää kannanottona taiteilijan tekijänoikeuksien puolesta työsuhteissa. Patentti- ja rekisterihallitus otti kirjan vastaan, ja kirjan yksi kappale ja Saarnion sitä varten tekemä teline olivat Patentti- ja rekisterihallituksen kirjaston ikkunassa. Eduskunnan kirjastosta kirja siirtyi Vapaan taidekoulun suojiin jatkaakseen sen jälkeen jonnekin muualle.

Raija Pullisen tutkintotyönäyttely "Minulle arvokasta" – Tasa-arvo -yhteisötaidenäyttely oli esillä 3.–29.4.2008. Tutkintotyön aiheena Tampereen ammattikorkeakoulun kuvataidelinjalta oli yhteisötaideprojekti varhaisnuorten, nuorten, mielenterveysongelmista kärsivien nuorten sekä vanhusten ja maahanmuuttajien kanssa. Näyttelyssä oli projektiin osallistuneiden henkilöiden maalauksia, piirroksia ja tekstejä sekä valokuvia ja kuvaesitys projektista. Lisäksi näyttelyssä oli mukana muutama Pullisen oma teos. Näyttelyn kummina toimi kansanedustaja Minna Sirnö.

Ulkoasiainministeriön 90-vuotista historiaa kuvaava UM 90 -juhlanäyttely oli esillä Eduskunnan kirjastossa 2.–27.6.2008. Näyttely kertoi asiakirjojen, valokuvien, lehdistöleikkien ja lainausten avulla ministeriön vaiheista perustamisesta tähän päivään. Dokumenttipalasten kautta tarjottiin tietoa ulkoasiainhallinnon toiminnan monipuolisuudesta.

Sibeliuksen, Kekkonen ja Kotikadun Veikko – kirjeitä sadan vuoden ajalta -näyttely oli nähtävänä 1.–30.9.2008. Näyttelyyn oli

kerätty tärkeitä ja kiinnostavia suomalaisen elämään vaikuttavia kirjeitä lähes sadan vuoden ajalta. Näyttelyn kirjeet julkaistiin kuvasuurennoiksi. Näyttelyn vanhin kirje oli Jean Sibeliuksen kirje Aino Sibeliukselle vuodelta 1909. Poliittinen oikeisto kaavaili Suomeen monarkiaa sisällissodan päätyttyä 1918. Kuninkaaksi ehdittiin valita Saksan keisarin lanko, Hessenin prinssi Friedrich Karl. Esillä olleessa kirjeessä myöntynäinen kuningaskandidaatti kertoo arvostuksestaan suomalaisia kohtaan. Pari kirjettä vuodelta 1924 selventävät, kuinka verkatehtailija Herman Leisegang tuki Paavo Nurmen päätömistä harjoittelua ennen Pariisin olympialaisia. Näyttelyssä oli esillä joitakin Suomen poliittiseen historiaan vaikuttaneita kirjeitä. Risto Ryti kirjoitti Adolf Hitlerille 1944 kirjeen, jonka johdosta hänet tuomittiin sotasyyllisenä kuritushuoneeseen. J. V. Stalin tarjosi itsenäisyytensä säilyttäneelle Suomelle ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimusta kirjeessään J. K. Paasikivelle 1948.

7.–11.10. kirjastossa oli esillä Argentiinassa asuvan Marjatta Niemisen dokumenttivalokuvia aiheesta Ulkosuomalaisten kaksoiskansalaisuus Euroopan unionin varjossa: Argentiinan tapaus. Suomen nykyinen kansalaisuuslaki annettiin vuonna 2003. Uudella lailla mahdollistettiin monikansalaisuus (ns. kaksoiskansalaisuus) edellistä lakia selvästi useammassa tilanteessa. Aiheesta esillä olleet valokuvat ja alustus pyrkivät luomaan asiasyhteyden siihen, miten jotkut EU maat hoitavat tai ovat hoitaneet konkreettisesti tasolla lainsäädännöllisiä suhteitaan ulkomailla asuviin kansalaisiinsa ja näiden jälkeläisiin. Esimerkkeinä olivat Italia ja Espanja.

Naisia maailmalta – sisua Suomeen oli aiheena 11 valokuvan banderollinäyttelyllä 14.–25.10. Näyttelyyn oli kuvattu naisia, jotka olivat kotoisin kymmenestä maasta ja

kolmelta eri mantereelta. Monikulttuurinen taideyhdistys Cassandra ry, Suomen Unifem ja Helinä Rautavaaran museo käynnistivät keväällä 2007 yhteishankkeen, joka esittelee Suomeen muista maista muuttaneita naisia kiertävän valokuvanäyttelyn muodossa. Naiset oli kuvannut valokuvaaja Sanni Sivonen. Kassandran hallinnoima hanke toteutettiin ulkoministeriön tiedotustulla.

1.12.–31.12. Eduskunnan kirjastossa oli esillä valokuvanäyttely Napin painalluksella – valokuvia eduskunnan kuva-arkistosta. Näyttelyssä oli esillä valokuvia eduskunnan työskentelystä ja toiminnasta vuosien varrella järjestettyinä teemakokonaisuuksiin. Näyttelyyn oli valikoitu pieni otos eduskunnan noin 180 000 kuvan arkistosta.

## 9 Henkilöstö 2008

Kertomusvuoden lopussa kirjastossa oli 52 vakinaista virkaa.

Vuoden alussa 1.1.2008 lukien palveluneuvoja Anneli Åhlberg siirtyi eläkkeelle ja häneltä vapautunut virka on ollut toistaiseksi täyttämättä. Vakinaisten virkamiesten lisäksi kirjastossa työskenteli eripituisina jaksoina 13 henkilöä. He hoitivat vakinaisten virkojen sijaisuuksia sekä toimivat määräaikaisissa tehtävissä yhteensä 8 vuotta 4 kuukautta.

Vuosilomia, säästövapaita ja lomarahavapaita pidettiin yhteensä 8 vuotta 8 kuukautta, joka on 16,5 % työajasta. Lomia pidettiin keskimäärin 49,35 päivää/henkilö. Sairauspoissaoloja oli yhteensä 2 vuotta 7 kuukautta eli 4,9 % työajasta.

Vuoden aikana 11 henkilöä oli virkavaapaalla omasta virastaan, heistä kolme henkilöä oli vuorotteluvapaalla, kolme isyys-, vanhempain- tai hoitovapaalla ja neljä hoiti toista määräaikaista virkaa. Yksi henkilö käytti oikeutta osittaiseen hoitovapaaseen ja yhden henkilön palvelussuhde muutettiin osa-aikaiseksi.

Henkilökunta piti ammattitaitoaan yllä ja opiskeli uusien toimintamenetelmien ja -välineiden vaatimia uusia taitoja osallistumalla koulutustilaisuuksiin kotimaassa ja ulkomailla sekä eduskunnassa. Henkilökunnalle järjestettiin edellisvuosien tapaan tietoisuuksia

ja koulutusta kirjaston erityisaloilta sekä kirjaston oman henkilökunnan että ulkopuolisten asiantuntijoiden voimin.

Kaikki henkilökunnasta osallistuivat vuoden aikana johonkin koulutukseen. Henkilökunta käytti erilaiseen koulutukseen yhteensä 198,5 työpäivää. Tässä luvussa ei ole mukana kieli- eikä eduskunnan tarjoamaa atk-koulutusta. Kielikoulutukseen osallistui yhteensä 8 henkilöä. Koko kirjaston henkilökunnalle järjestettiin räätälöityä koulutusta sähköisen kalenterin ja sähköpostin erityisominaisuuksien hyödyntämisestä. Viikoittaiseen kieltenopetukseen, intensiivikursseihin tai räätälöityyn kieltenopetukseen käytettiin yhteensä 389 oppituntia osallistumalla koulutustilaisuuksiin kotimaassa sekä eduskunnassa.

Pitkää koulutusta työn ohella tai oppisopimuksella suoritti kaksi henkilöä käyttäen osittain työaikaan yhteensä 7 työpäivää. Kirjaston henkilökunta osallistui aktiivisesti koulutustilaisuuksiin ja kokouksiin myös ulkomailla.

Monissa kirjasto- ja tietopalvelukehittämishankkeissa oli edustus myös Eduskunnan kirjastosta. Valtipa-yhteistyö valtioneuvoston tietopalvelujen kanssa jatkui aktiivisena; Eduskunnan kirjastosta oli jäsen mm. Valtipan ohjausryhmässä. Kirjastosta oli jäsen Valtioneuvoston Merkkivuosi 1809 -toimi-

kunnassa ja Eduskuntatutkimuksen keskuksen johtokunnassa sekä Erikoiskirjastojen neuvostossa. Myös Informaatiotutkimuksen ITY:n puheenjohtaja oli Eduskunnan kirjastosta. Kirjastolla oli edustajia Linnea2-konsortion työryhmissä sekä jäsen FinElib-konsortiossa. Signumin päätoimittaja oli edelleen Eduskunnan kirjastosta. Jäsenyyksiä eduskunnan piirissä on ollut Nuorten parlamentin neuvottelukunnan sihteeri, Nuorten parlamentin työryhmän varapuheenjohtaja, UPJ:n valmisteluryhmän jäsen, EMO:n sopimusneuvottelija, Halke-ohjausryhmän asiantuntijajäsen ja Halke-valmisteluryhmän ja Halken muiden työryhmien jäseniä sekä jäsen puhelinjärjestelmän uusimisprojektin johtoryhmässä.

Luottamustehtäviä oli eduskunnan piirissä mm. naisverkoston sihteeri, TENÄ:n hallitus, Arkadia-seuran sihteeri, EMO:n puheenjohtaja sekä EVY:n hallituksen jäsen.

Sisäinen tiedottaminen hoidettiin pääosin kirjaston oman intranetin Sisäpiirin ja sähköpostin välityksellä. Kirjaston sisäinen tiedotuslehti Painopiste ilmestyi kuusi kertaa. Palveluyksiköt pitivät säännöllisin väliajoin kokouksia, joissa hoidettiin myös tiedotusta.

Vuoden 2008 aikana järjestettiin useita kirjaston henkilökunnan kokouksia sekä tieto- ja viestintäyksikön yhteisiä kokouksia ja tiedotustilaisuuksia uudesta palkkausjärjestelmästä sekä Halkesta, eduskunnan hallinnon kehittämishankkeesta.



## Julkaisut 2008

Ajankohtaista: Eduskunnan kirjaston asiakastiedote. Vastaava toimittaja: Kimmo Tuominen.

Helsinki 2008:1–2.

Saatavissa myös: 1/2008 <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/pubman/templates/2.htx?id=422>

Saatavissa myös: 2/2008 <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/pubman/templates/2.htx?id=538>

Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2007. Helsinki 2008, 35 s.

Saatavissa myös:

<http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/akx3000.sh?kanta=erk&haku=KER&kieli=su&VAPAAHAKU=&TUNNISTE=k+7/2008>

Erkkilä, Päivi, Nuorten parlamentti 1998–2008. Helsinki 2008, 12 s.

Saatavissa myös:

<http://web.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=jx15408140656734&cmd=download>

Finnish law on the Internet by Sami Sarvilinna, updated by Erika Bergström (December 2008)

Saatavissa: <http://www.nyulawglobal.org/Globalex/Finland1.htm>

Karhula, Päivikki, Asiantuntijuus, osaamisen jakaminen ja koulutus kytkee kirjas-toja yhteen.

Kirjastolehti, (2008):3, s. 55.

Karhula, Päivikki, FAIFE tukee vapaa-ta tiedonsaantia ja sananvapautta. Signum (2008):2, s. 22–23.

Karhula, Päivikki & Heinonen, Risto, "Joka paikan tietoteknologia uhkaa kansa-laisten oikeuksia".

(Pääkirjoitus, vieras kynä) Helsingin Sa-nomat 9.10.2008. Saatavissa myös:

[http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Jo\\_kapaikan+tietoteknologia++uhkaa+kansal\\_aisten+oikeuksia/HS20081009SI1MA01faj](http://www.hs.fi/paakirjoitus/artikkeli/Jo_kapaikan+tietoteknologia++uhkaa+kansal_aisten+oikeuksia/HS20081009SI1MA01faj)

Karhula, Päivikki, Kirjastojen arvo sel-keästi esille – Ellen Tise näkee muutoksen tarpeen.

Signum (2008):2 s. 20–21.

Karhula, Päivikki, Monimutkainen verk-kosensuuri. Signum (2008):1, s. 3–4.

Karhula, Päivikki, New semantic order is well on the way. Signum (2008):5, s. 3–4.

Karhula, Päivikki & Lähdesmäki, Kris-tiina, Positiivisia skandaaleja – mediaan ja päättäjiin vaikuttaminen kirjastojen haas-teena. Signum (2008):2, s. 13–19.

Karhula, Päivikki: Sähköpaimen – kansa-lainen ubiikkiyhteiskunnan varjossa. Teok-sessa Paratiisi vai panoptikon? – näkökul-mia ubiikkiyhteiskuntaan. Helsinki 2008, s. 11–81.

Julkaistu myös englanniksi: A cattle hot-shot - citizens on a shadow of the ubiquitous society.

Saatavissa: <http://lib.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=aa28808131125576&cmd=download>

Karhula, Päivikki, Yhteisöpalvelujen työ-välineet tutkimuksen ja kokeilujen kohteena. Signum (2008):6, s. 24–26.

Karjalainen, Leena, Eduskunnan kirjas-ton käyttäjäkysely 2008. Helsinki 2008, 69 s.

Saatavissa myös:

<http://lib.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=il27508101542075&cmd=download>

Korkeila, Sirkka-Liisa, E-kirjojen omaksuminen kirjastoihin. *Signum* (2008):2, s. 5–7.

Kuhmonen, Kaisa & Oksa-Pallasvuo, Marja, Eduskuntasanasto on valmistunut. *Terminfo* (2008):4, s. 10–12.

Painopiste: kirjaston sisäinen aviisi. Toimitus: Pipsa Vuorinen. Helsinki 2008:1–6.

Pakarinen, Mirja, Säädösvalmistelun tietotuki: yksi keino säädösvalmistelun tiedonhaussa.

Hallinto (2008):1, s. 26–27.

Paratiisi vai panoptikon? – näkökulmia ubiikkiyhteiskuntaan. Toimitus: Päivikki Karhula. Eduskunnan kirjaston tutkimuksia ja selvityksiä 10. Helsinki 2008, 192 s.

Saatavissa myös

<http://lib.eduskunta.fi/dman/Document.phx?documentId=dz11508114736413&cmd=download>

Parlamenttikirjasto: eduskunnan kirjaston blogi (perustettu 24.7.2007)

Osoitteessa <http://parlamenttikirjasto.blogspot.com/>

Riksdagsbibliotekets berättelse för 2007. Helsingfors 2008, 34 s.

Saatavissa myös:

<http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/akx3000.sh?kanta=erb&haku=KER&kieli=ru&VAPAAHAKU=&TUNNISTE=b+7/2008>

Selma kokoelmätietokannan uutuusluettelo suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

Saatavissa: [http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks\\_mp.cgi?lang=Finnish](http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=Finnish)

Saatavissa: [http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks\\_mp.cgi?lang=Swedish](http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=Swedish)

Saatavissa: [http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks\\_mp.cgi?lang=English](http://selma.linneanet.fi/cgi-bin/newbooks_mp.cgi?lang=English)

Tuominen, Kimmo, Community – too little community? *Scandinavian Public Library Quarterly* (2008):2, s. 12–13. Elektronisen version otsikko: How social is social media?

Saatavissa: [http://www.splq.info/issues/vol41\\_2/05.htm](http://www.splq.info/issues/vol41_2/05.htm)

Tuominen, Kimmo, Tiedon partaalla: kuinka hallita informaatiotulvaa. 2. uudistettu ja täydennetty laitos.

Helsinki 2008, 254 s.

Turja, Timo, Styles of parliamentary speech in the plenary sessions of the Parliament of Finland. Teoksessa *The Parliamentary style of politics*. Editors: Suvi Soininen and Tapani Turkka. Helsinki 2008, s.155–185.

Uutuuksia eduskunnan kirjastossa – Nyförvärv i Riksdagsbiblioteket.

Valikoima Eduskunnan kirjastoon sekä kansanedustajien käyttöön hankituista uutuuksijulkaisuista

(2008):1–16.

Saatavissa: <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/kirjasto/organisaatio/julkaisut/valikoitu-uutuuslista.htm>

Saatavissa: <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/biblioteket/organisation/nyforvarv.htm>

### Kirjaston henkilöstö 31.12.2008

Virka	Nimi ja oppiarvo
Eduskunnan kirjaston johtaja	Pajula, Sari, YTM
Johtava tietoasiantuntija oikeudellinen tieto	Bergström, Erika, OTL
Johtava tietoasiantuntija yhteiskuntatieto	Turja, Timo, VTL
Johtava tietoasiantuntija eduskuntatieto	Hakala, Kristiina, YTM
Johtava tietoasiantuntija verkkotieto	Karhula, Päivikki, YTK
<b>Kokoelmapalvelu</b>	
Palvelujohtaja	Mäkelä, Kaarlo, VTM
Tietoasiantuntija	Latvus, Marjatta, FM
"	Paavilainen, Kaisa, YTK
"	Uurasjärvi, Jaana, FM
Amanuessi	Clavert, Violette, FM
Informaatikko v v	Korkeila, Sirkka-Liisa, YTM
Informaatikko ma	Huovinen, Leena, YTM
Verkkopalvelusihteeri	Auvinen, Saija, merkonomi
Tietopalvelusihteeri	Häkkinen, Merja, merkonomi
"	Kajava, Eija, HuK
" ma	Koskinen, Minna-Maria, merkonomi
"	Leponiemi, Tapio, merkonomi
"	Luotonen, Maria-Leena, merkonomi
"	Ruusulaakso, Hannele, merkonomi
Osastosihteeri (osa-aikainen)	Syvälouma, Mirja
Palveluneuvoja	Palmunen, Airi, HuK
"	Salakari, Sirkku-Marja
Projektiavustaja ma	Tana, Jonas
<b>Neuvonta- ja arkistopalvelu</b>	
Palvelujohtaja v v	Tuominen, Kimmo, YTT , dosentti
Arkistopäällikkö	Lomu, Juhani, FM
Verkkopalveluasiantuntija	Stenvall, Jani, YTM
Tutkija	Graae, Kristiina, VTK
Tietoasiantuntija	Lehto-Toivakka, Marketta, YTM
"	Törnwall, Annamari, YTM
Amanuessi	Kaitaharju, Pirkko, FM
Arkistoamanuessi	Schwartz, Anne, HuK
Kuva-amanuessi v v	Venesvirta, Tarja, FM
" ma	Tuukkanen, Tiina, FM
Informaatikko	Kurtti, Tuula, HuK, merkonomi
" ma	Mikkonen, Jenni, FM
Verkkopalvelusihteeri	Haukka, Hilppa
Osastosihteeri	Salasmaa, Hilikka
"	Voutilainen, Heikki

Virka	Nimi ja oppiarvo	
Tietopalvelusihteeri	ma	Koskinen, Tiina, merkonomi
"		Kämäri, Lassi, merkonomi
"	vv	Rautava, Aini, merkonomi
"		Saarikivi, Satu, merkonomi
Verkkopalveluneuvoja		Rajala, Heikki, merkonomi
<b>Tietopalvelu</b>		
Palvelujohtaja		Johansson, Virpi, FM
Tietoasiantuntija		Mälkki, Helka, FK
"		Oksa-Pallasvuo, Marja, VTM
"		Pakarinen, Mirja, OTK
"		Peuhkurinen, Tommi, FM
"		Koski, Sari, YTM
Koulutusinformaatikko		Rönkkö, Maija-Leena, FM
Informaatikko		Erkkilä, Päivi, HuK
"	vv	Oravisto, Hannele, ekonomi, HuK
Verkkopalveluamannuensi		Karjalainen, Leena, tradenomi
Verkkopalveluneuvoja		Vaakanainen, Heikki
Tietopalvelusihteeri		Jussila, Raija, merkonomi
<b>Sisäinen palvelu</b>		
Osastosihteeri		Kannas, Kirsi, merkonomi
"		Vuorinen, Pirkko, merkonomi

### Ulkomaiset vaihtosuhteet vuonna 2008

Amerikan yhdysvallat:	Harvard College Library, Cambridge, Massachusetts Harvard Law School Library, Cambridge, Massachusetts Library of Congress, Washington, D.C. New York Public Library, N.Y. University of California, Los Angeles University of Illinois Library, Urbana, Illinois University of Minnesota Libraries, Minneapolis
Bulgaria:	Bulgarian Academy of Sciences, Sofia St. St.Cyril and Methodius National Library, Sofia
Islanti:	Bókasafn Althingis, Reykjavik Landsbókasafn Íslands, Háskolabókasafn, Reykjavik
Iso-Britannia:	The British Library, Lontoo
Italia:	Biblioteca Della Camera Dei Deputati, Rooma
Itävalta:	Parlamentsbibliothek, Wien Österreichische Nationalbibliothek, Wien
Japani:	National Diet Library, Tokio
Kanada:	Library of Parliament, Ottawa
Kiina:	National Library of China, Beijing
Korean tasavalta:	National Assembly Library, Soul
Liettua:	Lietuvos Respublikos Seimas, Vilna Martynas Mazvydas National Library of Lithuania, Vilna
Norja:	Stortingsbiblioteket, Oslo
Puola:	Biblioteka Sejmowa, Varsova
Ranska:	Assemblée Nationale, Service de la Documentation Etrangère, Pariisi Bibliothèque de Sénat, Pariisi Bibliothèque Nordique, Pariisi
Romania:	Parliament of Romania, Chamber of Deputies Library, Bukaresti
Ruotsi:	Nordiska Journalisthögskolan, Mullsjö Riksdagsbiblioteket, Tukholma Umeå Universitetsbibliotek, Uumaja Uppsala Universitetsbibliotek, Uppsala
Saksa:	Deutsche Zentralbibliothek für Wirtschaftswissenschaften ZBW, Kiel Bibliothek des Deutschen Bundestages, Berliini

	Max-Planck-Institut für Ausländisches Öffentliches Recht und Völkerrecht, Heidelberg
	Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg
	Staatsbibliothek zu Berlin, Preussischer Kulturbesitz, Berliini
	Universitätsbibliothek Universität Greifswald
Serbia:	Federal Statistical Office Library, Belgrad
Tanska:	Administrative Bibliotek, Kööpenhamina
	Folketingets Bibliotek, Kööpenhamina
	Nordisk journalistkursus, Århus
	Odense universitetsbibliotek, Odense
Ukraina	National Parliamentary Library of Ukraine, Kiova
Unkari:	Library of Hungarian Parliament, Budapest
Venäjä:	Institute of Scientific Information of Social Sciences (INION RAN), Moskova
	Library for Foreign Literature, Moskova
	Russian State Library , Moskova
Viro:	Eesti Rahvusraamatukogu, Tallinna
	Eesti Teaduste Akadeemia, Tallinna
Kansainväliset järjestöt:	UNIDROIT, Rooma
	United Nations Library, New York, N.Y.
	United Nations Office at Geneva Library, Geneve
	WHO, Geneve

